

Молода Україна

журнал українського демократичного молоді

РІК ВИДАННЯ XL

БЕРЕЗЕНЬ-КВІТЕНЬ — 1990 — MARCH-APRIL

Ч. 392-393

Пам'ятник Т. Шевченкові в Прудентополі, Бразілія

ISSN 0026-9042

НАШІ ПРЕДСТАВНИЦТВА:

в Канаді:

B. Yaremchenko,
28 Frontenac Rd.
London, Ontario

Gregory Hawryluk
18 Meadowbrook Ave.
St. Catherines, Ont., L2M 7H1

Ihor J. Lysyk
885 Beaufort Ct.
Oshawa, Ont. L1G 7J7

T. Boyko
2582 Cornwall Dr.
Penticton, B.C. Y2A 6X3

в США:

Головний представник

George Smyk
9559 Patton
Detroit, Mich., 48228

Iw. Ivahnenko
72 Feather Bed In.
Hopewell, N.J. 08525

Leonid Jemetz
2941 Amboy Road
Warren, N.Y. 13164

W. Ponomarenko
5802 Vandalia Ave. S. W.
Cleveland, Ohio, 44144

в Англії:

A. Bondarenko
78 Kensington Park Rd.
London W. 11, — England

в Австралії:

T. Myronenko
P. O. Box 302
Parramatta, N. S. W.
Australia 2150

МОЛОДА УКРАЇНА

MOLODA UKRAINA

A Ukrainian Monthly Magazine
Published by the Central Committee
of the Ukrainian Canadian Youth
Association — ODUM

In USA — Association of American
Youth of Ukrainian Descent.

President: M. Moroz

3253 Lakeshore Blvd. W.,
Toronto, Ont. M8V 1M3

Адміністратор Зіна Корець
Tel. (416) 763-3422

Це число підготувала Валентина Родак.

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ:

Річна передплата

в США, в Канаді і в Україні ..... 20.00 доларів
Ціна одного примірника: 2.00 дол.

в Австралії ..... 13.50 дол. (австрал.)
Ціна одного примірника: 1.60 дол.

в Англії і Німеччині ..... 14.50 дол. (америк.)
Ціна одного примірника: 1.65 дол.

в усіх інших країнах Європи ..... 13.50 (америк.)
Ціна одного примірника: 1.35

в усіх країнах Південної Америки ..... 12.00 дол. (америк.)
Ціна одного примірника: 1.00 дол. (америк.)

Зазначене число після прізвища передплатника означає останнє число журнала, за яке заплачено передплату.

За зміну адреси просимо присилати поштові значки або інтернаціональні купони (International coupon) на суму 65 канадських центів.

Редакція не приймає матеріалів без підпису автора і застерігає за собою право скорочувати статті і правити мову, рукописів не повертає.

Статті підписані прізвищем або ініціалами автора не завжди відповідають поглядам редакції.

За зміст і мову оголошень редакція не відповідає.

Листування з редакцією та адміністрацією просимо слати:

MOLODA UKRAINA

Box 40, Postal Station "M", Toronto, Ontario, Canada, M6S 4T2

В ЦЬОМУ ЧИСЛІ ЧИТАЙТЕ: Поезії — Пасхальні стихири О. Олесь, Л. Забашта, Б. Лепкий. Рік Української єдності; Національний тиждень громадянства відзначає 25-ліття канадського прапора; З далеких літ...; П. Одарченко — Музикальності поезій Шевченка; С. Караванський — Вірш Т. Шевченка «Марку Вовчку»; Вшанування отця й добродійки Фотії; Є. Товстуха — «Пісня про Правду»; О. Родак — Співець землі своєї. Привіти. З праці ансамблю бандуристів ім. Хоткевича і О. Вересая. Сторінка Юного ОДУМ-у. З праці і життя ОДУМ-у. Хроніка. Листи до редакції.

На обкладинці: Пам'ятник Тарасові Шевченкові у Прудентополі, Бразілія. Проект скульптора Леоніда Молодожанина (Лео Мол) з Вінніпегу, Канада. Відкриття пам'ятника відбулося 3-го грудня 1989 р.

Фото — Валентина Родак

ПАСХАЛЬНІ СТИХИРИ

«Хай воскресне Бог, і розбіжаться вороги його».

Пасха священна нам сьогодні з'явилася:

Пасха нова, святая;

Пасха таємна; Пасха преславна;

Пасха — Христос визволитель;

Пасха непорочна, Пасха велика;

Пасха вірних;

Пасха, що двері райські нам відчиняє;

Пасха, що освячує всіх вірних!

«Як щезає дим, хай вони щезнуть».

Прийдіте після видіння, жінки-благовісниці,
і скажіть Сіонові:

«Прийми від нас радісну новину
про Воскресіння Христове!

Веселися, торжествуй і радуйся, Єрусалиме,
Побачивши Царя Христа,
що немов жених із гробу виходить».

«Так нехай згинуть грішники від лиця Божого,
а Праведники хай звеселяться».

Мироносиці-жінки,
рано-вранці прийшовши до гробу
Життєдавця,

знали ангела, що сидів на камені,
а він, провістивши їм, так мовив:

«Чому шукаєте живого між померлими?

Чому оплакуєте у тліні Нетлінного?

Ідіть, і проповідуйте Його учням!»

«Це день, що його створив Господь, тож радіймо
і веселімся в нім».

Пасха красна, Пасха Господня;

Пасха, Пасха преславная нам засіяла!

Пасха! Радісно одні одних обнімімо!

О Пасхо, визволення від скорбот!

Нині бо з гробу наче зі світлиці,
засіяв Христос,
жінок же радістю наповнив, мовивши:
Проповідуйте апостолам!

«Слава Отцю, і Сину, і Святому Духові, і нині, і
повсякчас, і на віки вічні. Амінь».

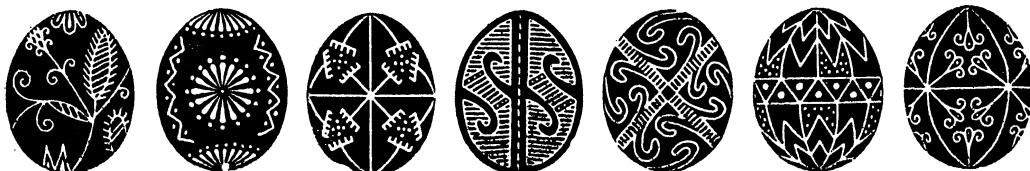
Воскресіння день! Просвітімся торжеством,
і одні одних обнімімо та скажімо:

«Браття!».

І тим, що ненавидять нас,
простім все з Воскресінням,
і так заспіваймо:

«Христос воскрес із мертвих,
смертью смерть подолав
і тим, що в гробах,
життя дарував!»

*Веселих та Ізгливих
Великодніх Свят!*

ХРИСТОС ВОСКРЕС!
З ВЕЛИКИМ СВЯТОМ ВОСКРЕСІННЯ ХРИСТОВОГО
сердечно вітаємо

Український народ на Батьківщині та у вільному світі, архіереїв і священство українських церков, Провід і Членство Народного Руху України за Перебудову і Товариства Прихильників Руху в діяспорі, Президію і Секретаріят СКВУ, братні організації, всіх членів ОДУМ-у, Товариства Одумівських Приятелів, дописувачів, читачів і передплатників журнала «Молода Україна», симпатиків і прихильників ОДУМ-у та бажаємо всім радості, здоров'я і всього найкращого в праці й житті.

**Головні Ради Старших Виховників ОДУМ-у та Головні Управи ТОП-у в США,
Канаді та Німеччині, Центральний Комітет ОДУМ-у,
Дирекції корпорацій осель «Україна» і «Київ»**

Редакція та Адміністрація журналу «Молода Україна»

РІК 1990 — РІК УКРАЇНСЬКОЇ ЄДНОСТИ

Українська діаспора з великим зацікавленням слідкує за подіями в Україні й радіє, що Український Нарід використовує змінені політичні умови й вимагає для себе прав на своїй землі, яку так по-слідовно окупаційна влада замінює в руїну.

Колись провадилось систематичне обезголовлювання української нації різними методами: денационалізацією, насильними засланнями у Сибір передових діячів культури і церковно-релігійного життя чи прямим фізичним винищуванням. За останніх 70 років російсько-советського панування Україна понесла найбільші жертви в людях і в природних багатствах. Україну перемінено в колонію найгіршого гатунку, від неї брали, їй нічого не давали й обернули її в руїну. Останньо це перенеслося навіть на природне довкілля, й остаточно катастрофа з нуклеарною станцією в Чорнобилі стала завершенням цієї трагедії України.

Збираючи ці чинники разом, з прикрістю і болем доводиться підкреслити, що Україна і Білорусь стали жертвами цього безоглядного визиску Москви та екологічного геноциду.

Користаючи з проголошеної «перебудови» і «відвертості» в СРСР, які мають за завдання піднести з руїни економіку, заговорив і Український Нарід устами своїх синів — патріотів. Піднесли свій голос переслідувані й обезправнені українські національні Церкви. Почали появлятися різні неформальні організації, які протиставляться безгосподарності й беззвідповідальності Комуністичної Партиї Радянського Союзу, яка через 70 років узурпувала собі право володіти цілим СРСР, а в тому й Україною.

Серед організацій, які поставали в Україні, стали також появлятися різні політично-ідеологічні напрямки, часто зі собою не співзвучні, а то й протилежні в своїх політично-ідеологічних залеженноях. На щастя, появився Народний Рух України за перебудову, що охопив усі ці різнополітичні організації, яких ділили ідеологічно-політичні залеження, але єднало одне бажання — покращати долю Українського Народу, осягнути державну сувереність України. Це, власне, й було позитивне явище, яке єдине може перетопити всі ті різниці поглядів і звести їх до одного спільногоЗнаменника, яким є, згідно з останньою заявою голови Народного Руху України, — відновлена державна суверенність України. Це однак потребуватиме зусиль цілого Українського Народу, усіх політичних і суспільно-громадських організацій. Іншими словами — українцям треба єдності дії, єдності зусиль.

Потреба єдності відноситься не тільки до України, але також і до українців у сусідніх країнах — Польщі, Чехо-Словаччині й Румунії, а головно у західній діаспорі. Наше зірничкування в діаспорі є доволі велике, але остаточно за-

вдяки батькам народу в 1967 р. оформлено Світовий Конгрес Вільних Українців, який ствердив, що його завданням між іншим є: а) давати всяку можливу допомогу Українському Народові в його змаганнях за волю і державну незалежність; б) змагатися за здійснення прав Українського Народу, згідно з Універсальною Декларацією Прав Людини.

Щоб здійснити ці завдання, Український Нарід повинен і мусить стати об'єднано, рука в руку, плече-в-плече. Жодні політичні переконання, релігійні віровизнання чи групово-партийні інтереси не сміють стати на перешкоді в осягненні цієї цілі.

Осягнувши незалежну Суверенну Українську Державу — можна буде змагатися за групово-ідеологічні чи політично-економічні ідеали. Власне з тих мотивів Президія Секретаріату СКВУ на своєму засіданні 9-10 лютого ц.р. винесла рішення, щоб 1990 рік проголосити **Роком Української Єдності**.

Хай живе єдність Українського Народу в Україні! Хай живе єдність української діаспори! Хай живе єдність Українського Народу в Україні з українською діаспорою! До цього закликає всіх українців у цілому світі Президія Секретаріату Світового Конгресу Вільних Українців.

За Президію Секретаріату СКВУ

Юрій Шимко — президент
Василь Верига — генеральний секретар

Олександр ОЛЕСЬ

ГОТОВІ БУДЬМО...!

*Готові будьмо, Близько час,
Коли святі церковні дзвони
Благовістять нам сонця схід
І сколихнуть усі кордони.*

*Готові будьмо! Це не сон:
Я бачу натовпи велиki,
Обійми, сльози на очах,
І теплі стиски рук, і крики.*

*О, дзвони, радісно гудіть,
Надію лийте в тужні груди...
Дивіться: в натовпі Христос,
Дивіться: люди — знову люди!*

1990 is the 25th Anniversary of our Canadian Flag.

Let's celebrate the flag and who we are as Canadians:

We're a people dedicated to the principles of justice and equality. A people who have built a bilingual and multicultural society that draws strength from the rich and colourful diversity of our nation. A people with a deep sense of caring and compassion for our fellow Canadians.

Let's fly our flag even more proudly this year as we remind ourselves of the values and the symbols that unite us as Canadians.

Multiculturalism and
Citizenship Canada

Multiculturalisme et
Citoyenneté Canada

Department of the Secretary
of State of Canada

Secrétariat d'État
du Canada

Canada

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТИЖДЕНЬ ГРОМАДЯНСТВА ВІДЗНАЧАЄ 25-ЛІТТЯ КАНАДСЬКОГО ПРАПОРА

В квітні ц.р. канадці відзначатимуть своє канадське громадянство під час Національного Тижня Громадянства 1990 р.

Цьогорічний Громадянський Тиждень — «Знак Нації», триватиме від 15 до 21 квітня. Тема його: відзначення 25-ліття Канадського Прапора — четверть століття, на протязі якого національний прапор гордо підкресловав цінності й дух канадського громадянства.

Цей тиждень був вперше проголошений Прем'єр-Міністром в 1987 р. для відзначення 40-ліття канадського громадянства. Від того часу щороку Національний Тиждень Громадянства відзначається під час тижня 17 квітня — роковин проголошення Канадської Хартії Прав і Свобод.

Але це є більше, ніж просто відзначення, воно також заохочує канадців підносити цінності канад-

ського громадянства. Серед них пошана до різноманітної етнічної спадщини та принципів рівноправ'я для всіх канадців, громадян за народженням чи вибором. Також важливим є канадський дух громад і співчуття, що є основою унікальних соціальних програм країни. В додаток, тиждень цей також нагадує про національні обов'язки свободи і справедливості, важливість участі всіх громадян у справах своєї країни та про ведучу роль Канади в міжнародних питаннях миру та довкілля.

Водночас із навчанням канадців їхніх прав як громадян, Національний Тиждень також підкреслює відповідальність кожного канадця захищати ці права і цінності.

Під час Тижня сподіваються проведення більше 500 імпрез по всій Канаді. Серед сотень заплянованих є провінційні радіо-конкурси, телепередачі, пов'язані з громадянством

та мистецькі виставки. Добровільна приватна допомога також відіграє велику роль у цьому: від організацій публічних дискусій до з'йомок відеофільмів. Всі рівні уряду також братимуть широку участь, Прем'єри і посадники міст офіційно проголошуватимуть цей Тиждень і братимуть участь у імпрезах.

Від Федерального уряду виступатиме Джерри Вінер, Державний Секретар і Міністер Багатокультуралізму та Громадянства. Він буде вручати відзначення для 25 канадців за їх визначний внесок у справу канадського громадянства.

Урочисте відкриття Національного Тижня Громадянства відбудеться під час третього вручення нагород у церемонії в Парламент Гілл, Оттава, 10 квітня ц.р.

Канадська Сцена,
(ч. 1307, 30.03.1990).

З ДАЛЕКИХ ЛІТ...

Нещодавно минуло 25 років зо дня смерти поета Павла Степа — одного з колишніх редакторів журнала «Молода Україна».

Ще з молодих років національно-свідомого поета глибоко турбувала доля його рідного краю, його народу.

Відмічаючи річницю поетової смерти, друкуємо кілька поезій раннього періоду його творчості.

Роздуми над програмами Визвольними змаганнями, учасником яких він був, невідоме майбутнє України, викликали у нього болючий запит, який кожен із нас може поставити собі й сьогодні:

ЩО СКАЖЕМ МИ ВНУКАМ?

— А що ви робили, — спитають нас внуки, —
В той час, як Вкраїна палала в огні?
Тоді, як терпіла пекельнії муки,
Як кров'ю спливала в нерівній борні?

— Чому, як один, всі до бою не стали,
Коли обов'язок від вас вимагав?
Чого ви ганебно ховались, мовчали,
Дивились, як ворог її розпинав?...

Що ж скажем ми внукам на їх запитання,
Тоді, як настане рішучий той час?
І чим ми заплатим за всі ті страждання,
Що мусять терпіти вони через нас?!

Осінь 1919.

Та поет-патріот, ідеалом якого є Шевченко, твердо вірить у свій народ:

БЕЗСМЕРТНОМУ

Ми не раби якісь безлиki,
Не ефіопи, ні, о, ні!
Ми народилися в оgnі,
В страшній пожежі світовій,
І шлях тяжкий тернистий свій
Проходим гордо й переможно.
І ти нас, Страднику Великий,
Огненным словом породив...
Не помічать нас більш не можна,
Страшний, караючий наш гнів.
Ми здатні Всесвіт запалити,
Ми ненавідіти умієм,
Але уміємо й любити,
І замість зла — скрізь правду сієм.

.....
І шляхом тим, що ти вказав,
Ітиме безліч поколінь,
Святим палаючи екстазом,
І буде їм дороговказом
Твоя ясна, велична тінь,
Бо ти — безсмертним уже став!

Весна 1922.

Любов ЗАБАШТА

ПРОРОК

Світла мудрість до тебе прийшла
Не з талмудів сухих мудреців,
Що шукали, мов темні сліпці,
Як позбавити людство від зла.

Ти джерела могутні відкрив,
Що народ з них століттями п'є,
І в страждальні людському скропив
Невмираюче серце своє.

Ти вродливу мову свою
Зміг піднятіть до найвищих висот,
Щоб повірив у себе народ
У невольничім, панськім краю.

Ти сягнув на століття вперед
У тих віршах, що наче мечі,
Став пророком великий поет,
Що підслухав кобзарські плачі...

Богдан ЛЕПКИЙ

УМЕР ПОЕТ

Умер поет. Далеко на півночі,
У городі непривітнім, чужім,
А хто-ж йому накриє сонні очі
Китайкою? Заплаче хто по нім?

Не клопочись! Як північна година
Міне, хтось двері втворить на розтвір.
Прийде Петрусь, Оксана, Катерина
І Наймичка — найде їх повний двір.

Ярина з Степаном при домовині,
Двох хлопців сотник Гонта приведе.
Палій псалтир читає; свято нині —
Ясновельможний гетьман тут іде.

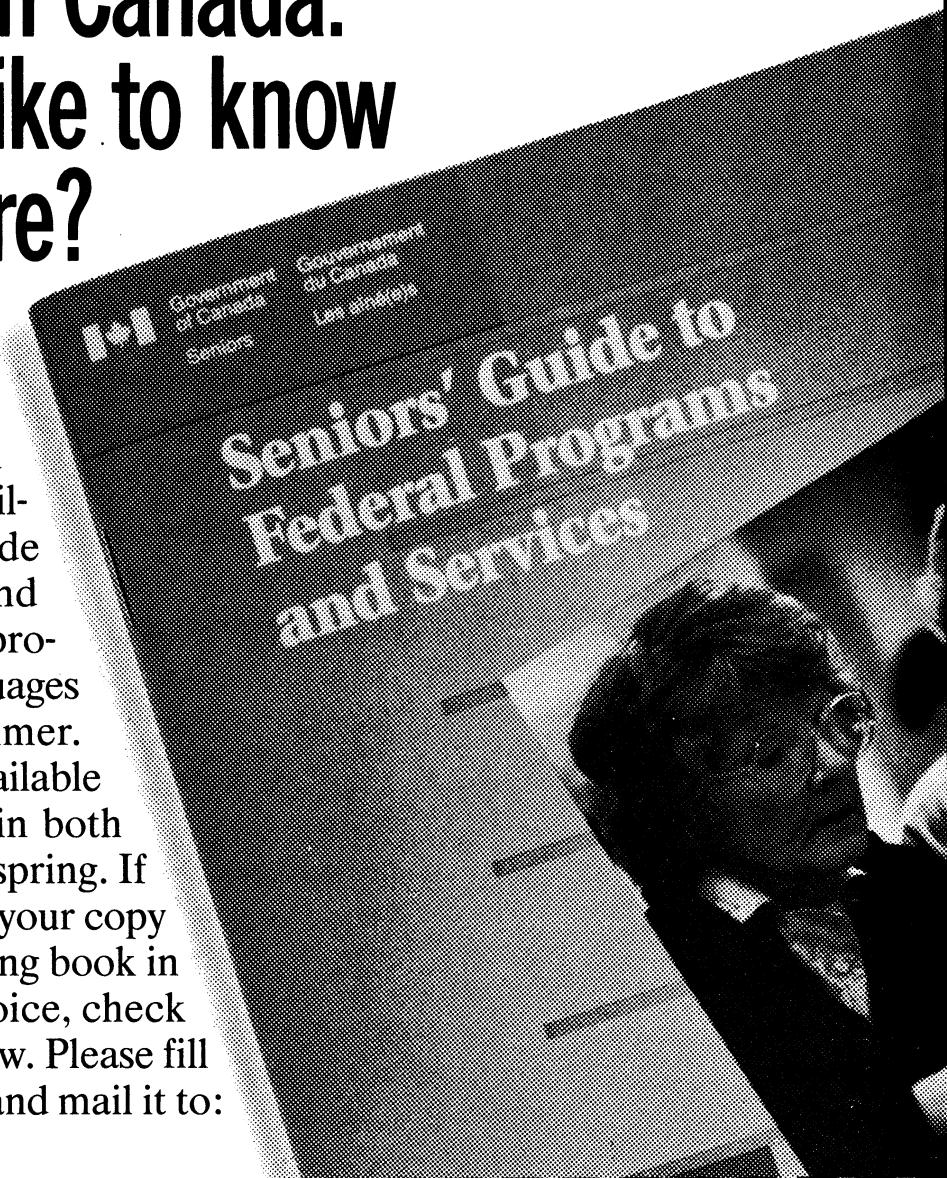
За гетьманом полковники на конях,
І куренями виступає Січ,
Булави, пірначі мигтять в долонях,
І від шабель розвиднюються ніч.

А там народ, цілий народ, як море,
Бентежиться, іде вперед, шумить...
Не вмер поет, його втомило горе,
Схилив чоло і задрімав на мить.

There is a variety of federal programs for seniors in Canada. Would you like to know what they are?

The "Seniors' Guide To Federal Programs And Services," provides basic information about federal benefits and services available to Seniors. This guide is available in English and French. It is now being produced in nine other languages for distribution this summer. The guide will also be available in a talking book form in both English and French this spring. If you would like to obtain your copy of the guide and/or talking book in the language of your choice, check the appropriate box below. Please fill in the attached coupon and mail it to:

Seniors
P.O. Box 8176, Ottawa, Ontario K1G 3H7

Name _____
(Please print)

Street _____

City _____

Province _____ Postal Code _____

Book

☐ English	☐ French
☐ German	☐ Hungarian
☐ Ukrainian	☐ Portuguese
☐ Italian	☐ Russian
☐ Polish	☐ Greek
☐ Chinese	

Talking Book

☐ English	☐ French

Government
of Canada
Seniors

Gouvernement
du Canada
Les aîné(e)s

Canada

KVITKA UKRAINIAN FESTIVAL '90

Friday, June 29th to Sunday, July 1st, 1990

PRESENTED BY

Ukraina Country Club

LONDON, ONTARIO

Дирекція Одумівської відпочинкової оселі «Україна»

запрошує ВАС на

УКРАЇНСЬКИЙ ФЕСТИВАЛЬ «KVITKA — 90»

що відбудеться на оселі

у днях від 29-го червня до 1-го липня 1990 року!

У програмі: виступи професійних гумористів, танцюристів, музикантів і солістів співу з усієї північної Америки; Ярмарок; Виставки; Три забави.

Протягом трьох днів під час фестивалю: кухня оселі постачатиме смачні українські страви; буде відкритий басейн; плавання на човнах (PADDLE BOATS); таборування. Три дні розваг відбудуться на оселі «Україна», величиною в 110 акрів, із трьома банкетовими залями, великими спортивними і розваговими майданами, та з просторими площами для паркування автомобілів.

FRIDAY

JUNE 29, 1990

SATURDAY

JUNE 30, 1990

SUNDAY

JULY 1, 1990

UKRAINA COUNTRY CLUB (LONDON)

R.R. 1, DORCHESTER, ONTARIO N0L 1G0
(AT GORE ROAD)

Phone (519) 659-2963

Телефон Торонто — Ошава
(416) 576-9779

Петро ОДАРЧЕНКО

МУЗИКАЛЬНІСТЬ ПОЕЗІЙ ШЕВЧЕНКА

Великий поет українського народу Тарас Шевченко був одночасно й великим майстром образотворчого мистецтва, художником, гравером, талановитим співаком, музично обдарованою людиною, етнографом, фольклористом, археологом. Як людина він відзначався своєю безмежною любов'ю до рідної України, до рідного українського народу, своїм великим гуманізмом, своєю відданістю найвищим людським ідеалам правди, свободи, ідеям національного, соціального й політичного визволення українського народу й інших народів, поневоленіх царською Росією.

Всі ці властивості універсального генія відбилися в могутній поетичній творчості Шевченка, яка зайнайла почесне місце у світовій літературі.

Одним із найважніших чинників, що великою мірою сприяв майстерності поетичної творчості Шевченка, була неперевершена музикальність його поезій, зумовлена тим, що Шевченко, крім поетичного та малярського таланту, мав ще й природний талант співака, музично обдарованої людини.

Словесну, поетичну й велику музичну красу української народної пісні Шевченко сприйняв ще дитиною, коли рідна маті співала йому колискових пісень, коли дід його співав гайдамацьких пісень. З раннього дитинства полюбив Тарас рідну пісню. Вона супроводжувала його все життя — від колиски до могили. Українська народна пісня була для Шевченка єдиною втіхою в його житті, єдиною розрадою.

Маючи чудовий голос і тонкий музичний слух, Шевченко сам любив співати і слухати, як інші співають. Своїм чудовим співом Шевченко чаравав слухачів, як свідчать про це його сучасники у своїх спогадах.

Велике враження справив Шевченко на слухачів своїм співом на весіллі у П. Куліша. Ось як згадує про це П. Куліш:

«... Ніхто ще не знав, що він (Шевченко) предивний, може найлучший співака народних пісень по всій Україні... Як у ту пору своєї жізні співав Шевченко, а й надто, як він співав у той вечір, такого або рівного йому співу нечув я ні на Україні, ні по столицях... Пісню за піснею співав наш слововей... І, скоро вмовкав, зараз його благали ще заспівати, а він співав і співав, людям на втіху, а собі самому ще й на більшу». (П. Куліш. Твори, т. 6, Львів, 1910, стор. 393).

На засланні, в найтяжчі моменти підневільного життя, пісня для Шевченка була єдиною втіхою й порадницею:

Ой, із журби та із жалю...

Та Україну згадаю,
Та пісеньку заспіваю.
Люди скажуть, люди зрадять,
А вона мене порадить,
І порадить, і розважить,
І правдоночку мені скаже...

Українська народна пісня мала великий вплив на поетичну творчість Тараса Шевченка. Неоціненні скарби української народної пісні — її багату тематику, її морально-етичну красу, її неповторну музичність — творчо використав поет у своїх поезіях і поемах.

Іван Франко у своїй праці «З секретів поетичної творчості» відзначив музичність, мелодійність поезії Шевченка, широке використання в ній музикальних, слухових образів. Уже в перших рядках першого твору Шевченка «Причинна» І. Франко констатує цю наявність звукових образів:

РЕВЕ та СТОГНЕ Дніпр широкий,
Сердитий вітер ЗАВИВА...

Ще треті півні не СПІВАЛИ,
Ніхто нігде не ГОМОНІВ,
Сичі в гаю ПЕРЕКЛИКАЛИСЬ,
Ta ясен раз у раз СКРИПІВ.

«У першій і останній парі рядків, — зазначає І. Франко, — зібрано тут кілька сильних слухових образів — РЕВ великої ріки, СВІСТ і ВИТЯ вітру, КРИК сичів, СКРИП дерева — все ефекти чисто музикального трактування».

Далі І. Франко зазначає, що в цій самій баляді Шевченко слуховими, звуковими образами малює український ранок. «Такими ж слуховими, музикальними образами операє Шевченко в одній із найкращих своїх поэм, у «Гамалії», що вся є немов дзвінким погуком козацького геройства, відваги і енергії». (І. Франко, цит. праця).

Усі ці музикальні, звукові, слухові образи навіяні мелодійністю, звуковим ладом української народної пісні.

Максим Рильський цілком слушно стверджує, що «Шевченко — поет, який сприймав світ насамперед музикально, що «провідна риса поезії Шевченка — музика, мелос, ритмічна могутність і метрична різноманітність». (Зб. Тарас Шевченко, 1962). На думку М. Рильського, Шевченко «під час творення своїх поезій співав їх собі в думці» (М. Рильський. Поетика Шевченка. «Наукові Записки» АН УРСР, т. 2, 1946, стор. 25).

Ще раніше аналогічну думку висловив відомий український композитор і музикознавець С. Людкевич у своїй статті «Про основу і значення співности в поезії Тараса Шевченка» («Молода Україна»,

Львів, 1901-1902). У цій праці С. Людкевич підкреслив так звану спільність Шевченкової поезії, себто потенціяльну можливість музичного відтворення. «Всі прикмети співности українських народних пісень перелились силою живого впливу на форми Шевченка, взоровані на народні» — зазначає С. Людкевич. На думку С. Людкевича, Шевченко «не складав, а виспіував свої поезії, хоч і без мелодії».

Тарас Шевченко не тільки знав і прекрасно виконував українські народні пісні, не тільки знав чудову музику численних народних пісень, — він знав також музичні твори українських і світових композиторів, глибоко розумів ці твори й специфіку музичного мистецтва. Шевченко любив твори світових композиторів, захоплювався ними і сприймав ці твори не як аматор, а як справжній музикознавець. Шевченко особисто був знайомий з багатьма композиторами й приятелював з ними, зокрема з С. Гулак-Артемовським, М. Глинкою, М. Мусоргським, О. Даргомижським та ін. У Петербурзі Шевченко відвідував концерти, оперні та балетні вистави. 1840 року Шевченко слухав у виконанні композитора М. Глинки уривки з його опери «Руслан і Людмила». Шевченко високо оцінював музичну творчість М. Глинки.

У щоденнику Шевченка та в його повістях є багато цікавих висловлень про світових композиторів та про їх окремі твори, зокрема про твори Вебера («Фрайшоц»), Мендельсона («Сон літньої ночі»), Обера (опера «Фенелла»), Шопена (мазурки та інші твори), Бетговена (Квінтети і сонати), Белліні (опера «Норма»), Мейербера («Пророк», «Гугеноти»), Россіні («Вільгельм Телль»), Моцарта («Дон Жуан»), Шуберта (серенади), Гайдна (ораторія «Створення світу») та ін.

Бетговена і Моцарта Шевченко вважав геніяльними, музику Гайдна називав він «божественною» і захоплювався його ораторією.

Отже, Шевченко знав і тонко розумів музику рідної пісні й музики найвидатніших композиторів світу. Шевченко, як слушно зазначають літературознавці й музикознавці, належав до наймузикальніших поетів не тільки України, а й усього світу. Вся його поетична творчість відзначається надзвичайною музикальністю. І тому то Шевченка не тільки читають. За словами відомого українського музикознавця Миколи Гордійчука, Шевченко «належить до небагатьох поетів, творчість яких набула співаної форми побутування. Сам процес читання його віршів, сповнених емоційності, «захованої» музичної інтонації і музичної образності, підсвідомо викликає бажання музично осмислити кожне слово, проспівати його» (М. Гордійчук. Шевченкова пісня. У кн. М. Гордійчук. Фольклор і фольклористика. (К. «Музична Україна», 1979, стор. 54-55).

І народ став по-своєму читати Шевченкового «Кобзаря» — він став поезії Шевченка співати. Багато віршів Шевченка стали народними піснями. Перші народні пісні з словами Шевченка з'явилися ще за життя поета. З року в рік їх ставало дедалі більше.

Національно-визвольна тематика, глибокий ліризм і надзвичайна музикальність поезії Шевченка привабили численних композиторів — українських і неукраїнських.

Велику увагу композиторів привертає «Заповіт» Тараса Шевченка. Мелодія на слова «Заповіту», що її створив Гордій Павлович Гладкий, здобула найбільшу популярність. «Заповіт» з музикою Г. Гладкого став національним гімном українського народу. На слова «Заповіту» написали музику М. В. Лисенко, М. Вербицький, П. Демуцький, Я. Степовий, О. Спендіяров, Я. Аракішвілі. Кілька музичних творів великих форм написано: канати С. Людкевича, Б. Лятошинського, В. Барвінського, Л. Ревуцького, поему Р. Гліера та ін. Відомо понад 60 музичних інтерпретацій «Заповіту» Шевченка.

Народною піснею стала пісня «Реве та стогне Дніпр широкий» (початок поеми «Причинна»). Музику написав Д. Крижанівський.

Багато композиторів писало музику до вірша «Думи мої, думи»: І. Біликівський, С. Воробкевич, Я. Степовий, Є. Козак та інші. З народною мелодією цей вірш став популярною піснею. Широку популярність здобув і вірш «Садок вишневий коло хати». Цей вірш поклав на музику такі композитори: М. Лисенко, Я. Степовий, Г. Хоткевич, П. Чайковський та ін. Музику до вступної частини поеми «Княжна» писали М. Лисенко, М. Леонтович, Я. Степовий, Г. Гладкий, Я. Смеречанський, Г. Фінаровський та ін. Цей вступ до поеми став народною піснею — «Зоре моя вечірня».

На слова Шевченка написали свої твори сотні композиторів. Микола Лисенко поклав на музику близько ста творів Шевченка, зокрема написав величні канати «Б'ють пороги» і «Радуйся, ниво неполитая».

С. Людкевич написав на текст Шевченкового «Кавказу» однайменну канату-симфонію для хору й симфонічної оркестри. Крім великої кількості пісень, романсів, хорів, що їх написали українські композитори, маємо опери «Катерина» М. Аркаса, «Сотник» і «Наймічка» М. Вериківського, «Марина» Г. Жуковського, «Тарас Шевченко» Г. Майбороди, «Гайдамаки» В. Рибал'ченка, Ю. Мейтуса і М. Тіца, «Поетова доля» В. Йориша, балет «Лілея» К. Данькевича, симфонічну поему «Лілея», Г. Майбороди та ін.

Варто згадати ще й таких композиторів, що писали свої музичні твори на слова Шевченка: Д. Січинський, Ф. Колесса, П. Козицький, Г. Давидовський, А. Штогаренко, І. Шамо, А. Кос-Анатольський, О. Білаш, В. Кирейко, М. Мусоргський, С. Рахманінов, П. Чайковський, К. Вільбоа, Р. Гліэр, О. Спендіяров, Р. Тохадзе, Г. Чхіквадзе, А. Маїлян та багато інших.

Близько тисячі музичних творів написано або на слова Шевченка, або на присвячені Шевченкові твори інших поетів, або на теми з життя й творчості Шевченка.

ЗАПОВІТ

Гармонізація Л.Ревуцького

Повільно Як ум-ру, то по-хо- дай-те ме-не
Як ум-ру, то по-хо- вай-те ме-не
на мо-ги - лі, се-ред сте - пу
ши-ро - ко-го, на Вкраї - ні Рми - лій.

Щоб лани широкополі,
Дніпро, і кручі
Було видно, було чути, } дівічі
Як реве ревучий.

Поховайте та вставайте,
Кайдани порвіте
І вражено злю кров'ю } дівічі
Волю окропіте.

І мене в сім'ї великий,
В сім'ї вольний, новій,
Не забудьте помянуть } дівічі
Незлім тихим словом.

Т. Шевченко

Завдяки генієві Шевченка українська музична творчість досягла вищих стадій свого розвитку. Завдяки Шевченкові українська література зайняла почесне місце в світовій літературі. І завдяки Шевченкові українська музика досягла високого рівня й зайняла почесне місце у світовій музиці.

Примітка:

Стаття П. Одарченка «Музикальність поезій Шевченка» була надрукована у тижневику «Народна Воля», 10 квітня 1986 р. до 125-річчя з дня смерті Шевченка.

ВЕЛИКОДНЕ ПРИВІТАННЯ ПРЕЗИДІЇ СЕКРЕТАРІАТУ СКВУ

З нагоди великого Свята Христового Воскресіння вітаємо нескорений український народ у його боротьбі за правду, волю, незалежність і право бути господарем на своїй землі.

Вітаємо

Українську спільноту в діаспорі і в Україні і всіх наших церковних ієрархів, проводи наших релігійних, політичних і громадських організацій та установ.

Вітаємо

Управу Народного Руху України на чолі з відомим поетом і депутатом до Верховної Ради України Іваном Драчем.

Нехай Христове Воскресіння скріпить нашу надію на остаточну перемогу добра над злом, правди над неправдою, світла над темрявою та життя над смертю. Український народ пройшов свій «strasnij tиждень», і ми твердо віримо, що наближається день воскресіння української державності.

Нехай істина Христової перемоги сповнить нас радістю і скріпить нашу віру в недалекій день воскресіння нашої Батьківщини.

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

За Президію Секретаріату СКВУ:

Юрій Шимко
Президент

Василь Верига
Генеральний секретар

**Слухайте радіопрограму ОДУМ-у
„МОЛОДА УКРАЇНА“**

з радіовисильні
СНІН НА ХВІЛІ АМ 1540
в Торонто

КОЖНОЇ СУБОТИ
від 6:00 до 6:30 вечора

Керівництво:

Головна Виховна Рада Коша Старших
Виховників ОДУМ-у в Канаді.

Богдан ЛЕПКІЙ

СУД НАД ШЕВЧЕНКОМ

Гадюкам вкиньте до гнізда
Горючу іскру — що за сик!
Такий самий пекельний крик
Зняли прислужники царя
На вість, що в Києві старім
З'явилася нова ідея,
Що над степами, ніби грім,
Лунає голос Прометея:
«Ми волі хочем! Горе вам,
Царі — деспоти! Йде година,
Що підійметься домовина
І похоронений живцем
Народ прокинеться. Очам
Незрячим світло правди блисне,
Долоня меч кривавий стисне,
А пімста серце розпалить,
Немов пожежу над степами!
Згорить тюрма, до тла згорить,
Вже й дах займається над вами!»
Так він голосить. Мов пророк
Між людом ходить. Кожний крок
Його — то бунт. Він хоче сил
Добути з батьківських могил,
Він обіцяє кріпака
Перетворити в козака,
Він, ніби гетьман України,

РОЗКЛАД ТАБОРІВ ОДУМ-у НА ЛІТО 1990 РОКУ

Оселя ОДУМ-у «Київ», Акорд, Н.Й.
Від 30-го червня до 14-го липня

24-ий Табір Виховників Юного ОДУМ-у для молоді у віці від 15-ти до 19-ти років.

За інформаціями звертатись до

NATALIE NELIPA
55 Yarrow Road
Toronto, Ontario, M6M 4E4
Tel.: (416) 654-9044

Оселя ОДУМ-у «Україна», Лондон, Онт.
Від 15-го до 28-го липня

28-ий Відпочинково-Виховний Табір Юного ОДУМ-у.

За інформаціями звертатись до

TARAS LISHCHYNA
26 Hampshire HTS.
Islington, Ontario, M9B 2K4
Tel.: (416) 622-0482

Оселя ОДУМ-у «Україна», Лондон, Онт.
Від 29-го липня до 12-го серпня

11-ий Кобзарський Табір.

За інформаціями звертатись до

WALENTINA RODAK
12 Minstrel Dr.
Toronto, Ontario, M8Y 3G4
Tel.: (416) 255-8604

Гетьмáнщину стару з руїни
Двигнути хоче, хоче слави,
Він небезпечний для держави,
Йому криваві снятися сни,
Распни його! Распни! Распни!»...
І вдарили в тривоги дзвін.
«Дріжи, Москво! Мазепин дух
Воскрес, встає, зчиняє рух,
Який не легко припинити.
Його з-зарання треба вбити,
Як опиря; колом з осики
До труни трупа пригвоздити
На вік віків!» —
Лунають крики
Хортів і гончих, і псарів.
А Писарев все пише й пише,
Попов поганим духом дише,
Й доклад великий до царя
Несуть прислужники щодня.
Скінчили працю, відсапнули,
Готовий присуд: — «Він царя
Зневажив словом. (Люди чули).
Окремого володаря
Хотів Україні. Ганьбив
Нас кацапами. В дзвони бив
Воскресні і взвивав на суд
Чернь гайдамацьку. Бурив люд! —
За кару піде цей бунтар
В степи киргизькі, в каземати,
В забутий Богом, дикий край»...
А милостивий государ
Додав: «Не вільно малювати,
Ані писати. — Миколай».

SIPCO OIL LTD.

HOME COMFORT DIVISION

83 Six Point Road
Toronto, Ontario M8Z 2X3 — Tel. 232-2262

1. Доставляє найкращої якости опалову оливу та дає безкоштовне чищення печей і обслугу.
2. Вкладає і фінансує нові печі („форнеси“)
3. Вкладає прилади до звогчування повітря („гюмідіфайрс“)
4. Все фінансуємо на догідні сплати

— 24-годинна обслуга —
ТЕЛЕФОНУЙТЕ ВДЕЛЬ І ВНОЧІ:
232-2262

Свої рахунки можете платити безкоштовно у Community Trust Co. — 2299 Bloor St. W.

Провадимо також власні бензинові станції під назвою Sipco. Просимо наших відборців заїджати до наших Sipco і наповнити авта бензиною.

YOUR 1989 INCOME TAX RETURN

WHERE CAN I GO FOR HELP WITH MY TAX RETURN?

At tax time, many people have questions about how to complete their return and what information slips to include. The first place to look for answers is the General Tax Guide that comes with your return. It gives you step-by-step instructions, and helpful tax tips. But if you still have questions, Revenue Canada offers a variety of services to help you.

WHAT KIND OF SERVICES ARE AVAILABLE?

Revenue Canada offers phone enquiry services with extended hours during the peak tax return weeks. Check the back pages in your General Guide for numbers and hours in your region. For people who require special assistance, there's a program in which volunteers, trained by Revenue Canada personnel, help those who can't leave their home. There's a special toll-free number listed in the General Guide for people with hearing disabilities, using a Telephone Device for the Deaf, and there are audio and large print guides for those who require them.

WHAT GUIDES DO I NEED?

Revenue Canada produces a variety of special guides for people with different income situations. There's an employment

expenses guide, a guide for pensions and one for new Canadians, to name a few. Check the list in your General Guide. If there's one you need, contact your District Taxation Office or call the special "request for forms" number listed there.

PEOPLE WITH QUESTIONS

WHY SHOULD I FILL OUT THE GREEN FORM?

The proposed Goods & Services Tax, now before Parliament, has two main objectives: to make Canada more competitive and to improve the fairness of the tax system for all Canadians. The plan includes a new credit to offset part or all of the tax for lower or modest income households. To find out if you qualify, fill out the green form that comes with your 1989 tax package. Even if you don't have to pay income tax, it's important that you send in the green form. If you qualify for the Goods & Services Tax Credit, you could receive credit cheques every three months, starting this December 1990.

WHAT IF I HAVE QUESTIONS?

Check your General Tax Guide. It has most of the answers you'll need. If you still have questions, contact your local District Taxation Office by phone or in person, and talk to the people at Revenue Canada Taxation. They're People with Answers.

PEOPLE WITH ANSWERS

Revenue Canada
Taxation

Revenu Canada
Impôt

Святослав КАРАВАНСЬКИЙ

ВІРШ Т. ШЕВЧЕНКА «МАРКУ ВОВЧКУ»

СЛОВО ДО ЧИТАЧІВ

Мені трапилася нагода розмовляти з молодими студентами-українцями з Канади. Молодь є молодь. Вона палає бажанням помагати Україні в її боротьбі за національні, людські та економічні права. Наша розмова торкнулась мовних питань. Студенти погодилися з тим, що їм треба удосконалювати знання української мови. Порядком обміну думок було вислухано ряд пропозицій з боку молодих, як саме таке удосконалення здійснювати. Одна пропозиція стосувалася до старшого покоління. Той, хто її пропонував, висловив її приблизно так: «Нам прищеплено початки української мови, а для того, щоб читати й розуміти українську наукову літературу і твори красного письменства, потрібні вершинні знання мови, яких ми не маємо. Нам треба заповнити прогалину, яка існує між початками й вершинами, тобто серединне знання мови». Студент питав, чи не могли б старші українці-мовники скласти такий підручник для опанування серединних знань мови, щоб полегшити молоді з англомовною освітою доступ до української літератури на вищому рівні.

Треба сказати, що цей студент дуже добре усвідомив проблему, яка стоїть перед українською молоддю в діяспорі щодо удосконалення знання рідної мови. Питання студента сприяло роздумам. Книжку, про яку йшлося, наші мовники могли б створити, але це потребує часу. Та й чи поможет суха книжка там, де треба живого контакту з мовою стихією? Чи не можна використати нашу періодику, щоб публікувати матеріали для поліпшення мовних знань молоді?

Обміркувавши це все є уявши до уваги інші пропозиції молодих, які поклали собі збиратися регулярно й читати твори Шевченка, я надумав написати коментарі до деяких творів Шевченка й надрукувати їх у газеті чи журналі, аби студенти з англомовною освітою могли краще ці твори розуміти й засвоювати.

Шевченко лишив нам безсмертні зразки (patterns) поетичного слова, переплетені (interwoven with) із заповідями й пророцтвами (prophecies). Свою любов і пошану до рідної мови та до діячів рідної культури (Ukrainian cultural workers) поет висловив (expressed) у такому вірші:

Марку Вовчку

На пам'ять 24 генваря 1859

Недавно я поза Уралом
Блукав і Господа благав,
Щоб наша правда не пропала,
Щоб наше слово не вмирало;
І виблагав. Господь послав
Тебе нам, кроткого пророка
І обличителя жестоких
Людей неситих. Світе мій!
Моя ти зоренько свята!

Моя ти сило молодая!

Світи на мене і ограй,

І оживи мое побите

Убоге серце, неукритте,

Голоднее. І оживу,

І думу вольную на волю

Із домовини возвозу.

І думу вольную... О доле!

Пророче наш! Моя ти доне!

Твоєю думу назову.

1859, Февраля 17.

СПБ

Марко Вовчок — це літературний псевдонім української письменниці Марії Вілінської-Маркович, з якою Т. Шевченко запізнався (made the acquaintance), як сказано в епіграфі, «24 генваря 1859». Слово **генвар** це **січень** (January). Українська мова за часів Шевченка (in Shevchenko's times) ще не була цілком (fully) унормована, і Шевченко часом (sometimes) користувався російськими словами, вимовляючи (pronouncing) їх на український манір (manner). Російське **январ** стало (became) **генварем**.

Недавно я поза Уралом...

Вірш написано (is written) невдовзі (shortly) після звільнення (release, discharge) Шевченка з Сибіру, куди його запроторив (drove in) цар Микола I за написання «крамольних»(seditious) поезій. Як знаємо, Сибір починається за уральськими горами (Ural Mountains) — за Уралом.

Блукав і Господа благав (implored),
Щоб наша правда не пропала,
Щоб наше слово не вмирало;
І виблагав (got by pleading).

Шевченко говорить, що, бувши на Сибіру, він тяжко уболівав за (grieved about) долю української

N. - J SPIVAK LTD.

1158 Wonderland Road

LONDON, ONTARIO

N6L 1A6

(PRE-MIX CONCRETE)

мови, поставлену поза законом (*outlawed*) у Російській імперії. Він мріяв (*dreamed*), щоб українська мова й українське письменство розвивалося й збагачувалося (that Ukrainian language and Ukrainian literature should develop and enrich itself), як і у всіх інших народів. І далі поет говорить, що його палке (*ardent*) бажання здійснилося (*came true*):

Господь послав

*Тебе нам, кроткого (gentle) пророка
І обличителя (exposer) жестоких (cruel)
Людей неситих. (greedy people)*

Кроткий, обличитель, жестокий — русизми (Russisms). Кажучи нам, Шевченко має на увазі (*means*) **українцям. Кротким пророком і обличителем неситих, жестоких людей** поет називає Марка Вовчка — письменницю, яка видала (*published*) збірку (*collection*) оповідань під назвою «Народні оповідання». У цих оповіданнях письменниця засуджує (*condemns*) кріпацтво (*serfdom*), запроваджене (*established*) в Україні російськими царями. Написані живою народною мовою, ці оповідання були дальшим (*further*) кроком (*step*) на шляху формування (*formation*) молодого українського письменства й української літературної мови. Поява (*appearance*) цих оповідань надихнула (*inspired*) Шевченка звернутися (*address*) до письменниці у поетичній формі (*in poetic form*). Поет дякує їй та звеличує (*extols*) її:

*Світе мій! (My leading light!)
Моя ти зоренько святая!
Моя ти сило молодая!
Світи на мене (shine on me), іogrій,
І оживи (revive) мое побите (battered)
Убоге (poor) серце, неукрите (unsheltered),
Голоднє.*

Слова світе, зоренько, сило — це клічний відмінок (*vocative*) від слів **світ, зоренька, сила. Зоренька** — це пестлива (*hypocoristic/endeartment*) форма від слова **зоря**. Шевченко просить Марка Вовчка, щоб вона огрила й оживила його **серце**, тобто його душу, його духовий світ (*inner world*). Серце своє поет називає **побитим**, тобто таким, що зазнало знущань (*underwent humiliation*) за роки солдатчини (*military service*) на Сибіру. Він зве своє серце ще й **неукритим**, тобто без жодного захисту (*defense*) й допомоги, **голодним**, маючи на увазі духовий (*spiritual*) голод, тобто відсутність (*lack of*) українського культурного життя.

*I оживу,
І думу (thought) вольную на волю
Із домовини (coffin) воззову (call).*

Воззову — старослов'янізм (*Old Slavonic word*), що значить **викличу**. Ці рядки (*lines*) можна пояснити двояко (*in two ways*):

а) Шевченко каже, що під впливом (*under the influence*) творів Марка Вовчка його дух оживе й дасть життя (*will give life*) вільним ідеям (*думам*), які зараз у

домовині, де під домовою поет розуміє режим російських царів, що загнав у могилу всякий прояв (*manifestation*) вільної думки;

б) Шевченко передбачає (*anticipates*), що після його смерті його твори житимуть і викликатимуть (*will cause*) вільно-думство (*free-thinking*) в українському суспільстві (*society*).

*І думу вольную... О доле! (My destiny!)
Пророче наш! Моя ти доне!
Твоєю думу назову.*

Слова **доле, пророче, доне** — це клічний відмінок від слів **доля, пророк доня** (*daughter*). Слово **вольний** це синонім слова **вільний**. **І думу вольную** це риторичний повтор (*repetition*). Для відтворення (*conveying*) душевного стану (*emotional state*) поета цей повтор перервано (*is interrupted*) вигуками (*exclamations*): **О доле! Пророче наш! Моя ти доне!** Ці вигуки підсилюють (*strengthen*) емоційний потенціял поезії. Якщо забрати ці вставки (*insertions*), то речення виглядатиме так: **І думу вольную назову твоєю**, тобто вільнолюбні ідеї Шевченка й Марка Вовчка однакові.

Вірш короткий, але скільки думок та образів (*images*) він передає (*conveys*)!

Цей вірш містить один із Шевченкових заповітів. Поет своїм життям і своїми творами закликає нас, щоб ми дбали про те.

*Щоб наша правда не пропала,
Щоб наше слово не вмирало...*

Треба сказати, що Шевченко мав свій власний неповторний (*unique*) стиль. І краса цього стилю мусить розкритися кожному, хто хоч трохи знає українську мову. У наведених (*quoted*) рядках під словом **правда**, поет розуміє **національну свідомість**. Він закликає нас не губити нашої національної свідомості, не забувати рідну мову.

Слово **февраль** у даті написання поезії значить **лютий** (*February*). Це також русизм. СПБ це скорочення (*abbreviation*) від назви міста Санкт-Петербург (теперішнього Ленінграду).

Я старався з'ясувати (*to explain*) у своєму коментарі все, що важко зрозуміти українцям з англомовною освітою. Наскільки це мені вдалося, найкраще оцініть читачі. І я чекаю від них такої оцінки.

Моїм читачам я раджу: прочитавши мій коментар, повернувшись до оригіналу Шевченкового вірша (на початку коментаря) й прочитати його собі вголос (*aloud*) ще раз. І я певен, що поетична краса й громадянський (*civic*) патос Шевченкового слова розкриється вам, як вони розкриваються мільйонам українців і в Україні і поза нею.

ПОЧИНАЄ ПРАЦЮ «КОБЗА»

Київ. — Київська газета «Культура і Життя» надрукувала повідомлення, що шедевр українського барокко — Покровську церкву, зведену в Києві ще 1766 року за проєктом відомого українського архітектора І. Григоровича-Барського, нарешті відреставровано. Тут функціонуватиме українсько-канадське спільне підприємство «Кобза» (генеральний директор О. Репецький), метою якого є відродження, вивчення і налагдання української музичної спадщини в усіх її проявах. На першому поверсі церкви обладнано студію звукозапису, а на другому — концертну зали. У прилеглих приміщеннях розташуються апаратні та технічні бюро.

Головний інженер підприємства А. Заклецький сказав, що «ми ставимо собі за мету відродити музичну спадщину українського народу, що

проживає не тільки в межах України, а й на території Кубані, Приморського краю, Уралу, Сибіру, Середньої Азії, а також у діаспорі (Європа, Північна і Південна Америка, Австралія).

Діяльність «Кобзи» проходить у чотирьох напрямках: записи пісень, дум, хорів, інструментальних зразків, концертні виступи хорових та інструментальних одиниць, кобзарів і народних співаків, тобто всього цінного з точки зору історичного становлення української нації; історичні та етнографічні дослідження в галузі музичної культури; організація виставок (плянується, наприклад, влаштувати виставку фотокопій старовинних українських ікон); створення грамофонних платівок довоєнних часів із записами українських творів.

У день відкриття концертової зали

Покровської церкви відбудувся виступ хорового ансамблю «Відродження» під керуванням Мстислава Юрченка. Уже перші звуки «Літургії» М. Леонтьовича засвідчили, що Покровська церква має пречудову акустику, може навіть найкращу серед усіх релігійних споруд Києва.

Ансамбль «Відродження» робить дуже важливу, цікаву і благородну справу, розшукуючи і відроджуючи несправедливо «забуті» зразки української хорової класичної та духовної спадщини. Тепер, коли він уже має, нарешті, свою концертну залю, треба сподіватися, що робота ансамблю стане ще більш продуктивною, більш пляномірною і більш активною, адже є приміщення, є заля, та й слухачів не бракує, — пише в кінці «Культура і Життя».

«Свобода»,
24.03.1990.

КУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ ПОХІД «ДЗВІН»

— За ініціативою Товариства Української Культури «Славутич» у Москві, що його очолює космонавт П. Попович, влітку цього року буде проводитися культурологічний похід «Дзвін». Мета походу — знайомство з історією України і культурою України, та розвитком екологічної свідомості населення, пробудженням національної свідомості українців Донеччини, Луганщини і взагалі півдня України.

До участі в цьому заході запрошується представників творчої та наукової інтелігенції, студентство, громадські організації, всіх, хто не байдужий до минулого, сучасного та майбутнього України.

Похід відбудеться поетапно і охопить всі області України. До походу можна приєднатися на будь-якому етапі. В процесі походу його учасники зустрічатимуться з населенням, проводитимуть бесіди про екологічні проблеми, соціологічні питання. Будуть організовані виставки, концерти.

Організовані в автономні групи учасники «Дзвону» збиратимуться на початку кожного етапу в обласних центрах зазначененої дати о 12-ї годині біля залізничної станції. Група

повинна мати намети та необхідні для походу посуд, запас харчів і грошей.

«Дзвін»-90 завершиться в Каневі 23-го серпня, де відбудеться Всеукраїнське свято молоді, що продовжиться на Сорочинському ярмарку.

Товариство Української Культури «Славутич» запрошує всіх українців закордонної діаспори, зокрема з Канади, США, Бразилії, Австралії взяти участь в поході по Україні «Дзвін»-90.

Довідки про місце збору закордонних учасників і детальну програму походу зацікавлені можуть отримати, звернувшись під таку адресу:

115563 Москва а/я 59
«Славутич» або по телефонах:
393-87-90; 122-53-66.

ПАМ'ЯТНИКИ Т. Г. ШЕВЧЕНКОВІ НА ТЕРНОПІЛЬЩИНІ

На Тернопільщині є 53 пам'ятники Великому Кобзареві. Перший з них споруджено в 1911 році у Бурдяківцях Борщівського району. На фасаді пам'ятника, який завершується хрестом як символом страждань, вирізлено барельєф поета, а на постаменті — текст: «На пам'ятку 50-літньої річниці смерті Тараса Шевченка».

ПАМ'ЯТНИК АВТОРОВІ УКРАЇНСЬКОГО ГИМНУ

БОРИСПІЛЬ, Київська область.

Пам'ятник Павлові Чубинському авторові гимну. «Ще не вмерла...», відкрито в місті 28 січня. Монумент являє собою чорну мармурову плиту, на якій є напис: «Ще не вмерла Україна, ні слава, ні воля...» Над плитою встановлений великий дубовий хрест.

В церемонії відкриття пам'ятника взяло участь приблизно 3 тисячі громадян які підняли кілька десятків блакитно-жовтих прапорів.

7.03.90

ГУ

—
**ЧИТАЙТЕ
„МОЛОДУ УКРАЇНУ“
І
ПОШІРЮЙТЕ
ЦЕЙ ЖУРНАЛ
МІЖ
СВОЇМИ РІДНИМИ
І
ЗНАЙОМИМИ**
—

**Join
the Reserve**

**Become a part-time member
of Captain Johnson's team...**

**While pursuing your full-time
civilian career, take on the challenge
of learning a part-time trade
in either the Militia, Naval, Air or
Communication Reserve.**

**Earn extra and benefit from varied
employment and travel opportunities with
the Canadian Forces Reserve.**

Join us now!

For more information, visit your
nearest recruiting centre or call
collect - we're in the Yellow
Pages™ under "Recruiting".

**THE CANADIAN
ARMED FORCES**

It's also the Reserve

Canada

ВШАНУВАННЯ ОТЦЯ Й ДОБРОДІЙКИ ФОТИЇВ

Святковий багатолюдний бенкет для вшанування архипресвітера отця Дмитра і добродійки Минодори Фотіїв відбувся 3-го березня 1990 р. в Осередку Культури ім. св. Володимира в оселі «Київ», Оквіл.

Діловий комітет по відзначенню довголітньої праці отця і добродійки при катедрі св. Володимира і взагалі для українського суспільства очолив Володимир Іваницький, а вдячний молебень відправив — голова президії консисторії митр. прот. д-р Степан Ярмусь. Він заступав митрополита Василія, який не міг прибути на бенкет через стан здоров'я.

У мистецькій частині програми були два виступи — дует у складі Ярослава Яростіла (віolonчель) з дружиною Катериною (фортепіяно) та виступ членів ансамблю бандуристів ім. Г. Хоткевича: Оксани Родак, Валі Шендел, Тамари Дрозд, Ганнусі Ємець, Люби Буцької і Ані Сенцю. Керувала бандуристками Оксана Родак.

Після музичних виступів було висловлено багато привітів, що вшановували отця Дмитра й добродійку Минодору. Друкуємо привітання редактора журнала «Молода Україна» Леоніда Ліщани та привіт голови торонтської філії ОДУМ-у Тараса Родака.

Архипресвітер Дмитро і добродійка
Минодора Фотії

Шановний і дорогий отче Дмитре!

В імені членів торонтської філії ОДУМ та членів мистецьких одиниць — Ансамблю Бандуристів ім. Г. Хоткевича під керівництвом Валентини Родак та танцювального ансамблю «Веснянка» під керівництвом Миколи Балдецького, з нагоди дня пошани до Вас, висловлюю Вам, довголітньому капілянові нашої організації і колишньому настоятелеві катедри св. Володимира, сердечну подяку за Вашу духовну опіку над нами — ОДУМ-івцями.

Члени ЮНОГО ОДУМ-у і ансамблю бандуристів від початку їхнього існування в роках 1964 і 1966 при катедрі св. Володимира розпочинали свої зайняття молебнями, в яких спільно з Вами молились і просили Всешинього, щоб дав їм силу і здоров'я сумлінно працювати на користь української молоді при катедрі і своїй організації ОДУМ.

Своїми порадами і батьківським навчанням Ви вказували нам правильний шлях і напрям в майбутнє. Ви також звеличували свою присутністю наші зустрічі, з'їзди, таборові курси Юн-ОДУМ-у.

Свою працю ми робили разом з батьками, зорганізованими в Товаристві Одумівських Приятелів і брали активну участь у всіх діяльниках праці нашої великої громади. Висліди праці описані в ювілейній книзі з нагоди 50-тиліття катедральної громади св. Володимира.

Дорогий отче Дмитре і добродійко Минодоро! Прийміть також сердечний привіт від Головної Управи Товариства Одумівських Приятелів під головуванням Івана Данильченка і від керівника радіопрограми «Молода Україна» — Петра Родака. Радіопрограма існує вже 19 років і Ви, отче, поблагословили її початок у місяці вересні 1971 року.

Закінчує свій привіт словами з вірша Василя Симоненка:

«Україно, ти моя молитва,
Ти моя розпуха вікова...
Громотить над світом люті битва
За твоє життя, твої права.»

Дай Боже, Вам і добродійці доброго здоров'я і відпочинку, щоб Ви дочекались тієї радісної хвилини, коли не буде вже потрібна на нашій Україні битва за мову, символіку і національні та релігійні права, бо —

«Чорне море ще всміхнеться, дід Дніпро зрадіє,
Ще у нашій Україні, доленька наспіє.»

Тарас Родак,
голова торонтської філії ОДУМ-у.

П. С. З нагоди дня пошани до Вас і добродійки Минодори, філія ОДУМ пожертвувала \$2,000.00 на розбудову Осередку Культури ім. св. Володимира на оселі «Київ», Оквіл.

ПРИВІТАННЯ З НАГОДИ ВШАНУВАННЯ ОТЦЯ Й ДОБРОДІЙКИ ФОТИЇВ

Всечесній архипресвітере отче Дмитре
і дорога пані добродійка Минодора Фотії!

Від імені редакції і адміністрації одумівського журнала «Молода Україна» щиро сердечно вітаю Вас з цим великим днем.

Сьогодні ми зійшлися тут, щоб спільно, у цій прекрасній залі Культурного Осередку ім. св. Володимира, висловити Вам вдячність за Вашу довголітню, послідовну і жертвенну працю для Українського Народу, а зокрема для Української Православної Церкви в Канаді.

Дорогий отче і пані добродійко!

Ми бачимо вже сьогодні, що та копітка праця, яку, Ви виконували, дала багаті плоди. Ті немовлята, яких Ви, отче, хрестили, а пізніше вінчали в катедрі св. Володимира, і ті учні й учениці, яких Ви, добродійко, навчали в школі, беруть на себе громадські обов'язки. Вони продовжують ту так по-трібну працю для добра нашого народу і нашої ка-

тедральної громади. Працюють для добра того народу, який Ви так любите і який поволі, але впевнено, скидає з себе вікові пута і стає господарем на своїй землі. І навіть сьогодні один з Ваших учнів є в Києві, в Україні, і завтра буде спостерігати, як там будуть відбуватися вибори, що мали б бути відносно демократичні. Побачимо, як це буде в дійсності. Також в підготовчім комітеті сьогоднішніх урочистостей бачимо Ваших колишніх учнів.

Бажаю Вам, отче і добродійко, у добром здоров'ї дочекатися, коли Україна стане вільною державою, коли за словами Тараса Шевченка на Україні «... Врага не буде супостата, а буде син і буде мати, і будуть люди на землі».

З найкращими побажаннями,
Леонід Ліщина,
редактор.

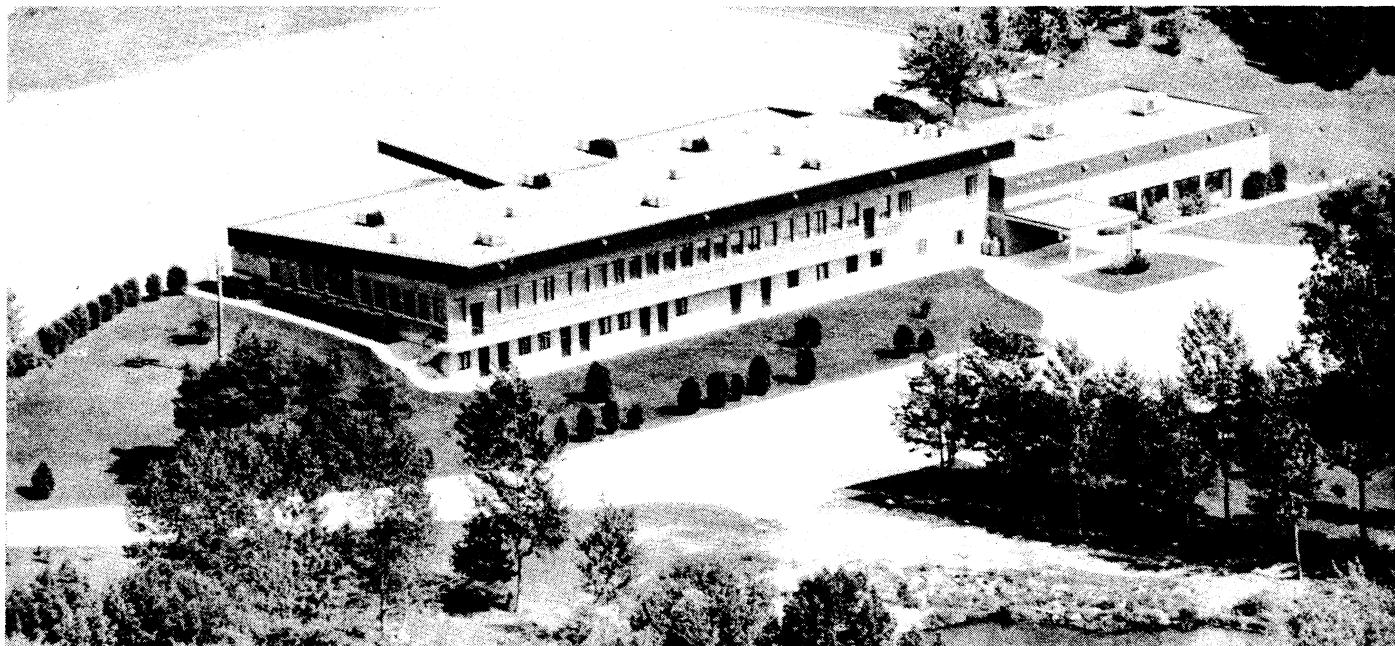
“UKRAINA” VACATION RESORT INC.

“УКРАЇНА” ВІДПОЧИНКОВА ОСЕЛЯ

Resort:

R. R. 1 (Gore Road), Dorchester, Ont., Canada N0L 1G0

Tel: (519) 659-2963

**ЖЕРТВОДАВЦІ НА РАДІОПРОГРАМУ
«МОЛОДА УКРАЇНА» в ТОРОНТО**
(за червень — грудень 1989 р.)

Іван Данилюк		
(в 12-ту річницю смерти дорогої		
сестри Анастасії Омельченко)	\$ 35.00	
Марія і Григорій Романенки		
(у пам'ять кумів, св.п. Параксевії		
і Бориса Дроздів)	\$ 50.00	
Іван Даценко		
(в 6-у річницю упокоєння дружини,		
св.п. Анастасії — 29.07.1983		
i		
в 1-ий рік упокоєння сина, св.п.		
Федора Даценка — 19.08.1988)	\$ 50.00	
Марія Кvas		
(у 8-му річницю смерти дорогого		
чоловіка, св.п. Йосипа Кvasа)	\$ 50.00	
Катерина і Богдан Мусії	\$ 90.00	
Анна Семеген		
(в 5-ту річницю упокоєння до-		
гого чоловіка, св.п. Петра Семе-		
гена — 16.12.1984)	\$100.00	
Анна і Стефан Тимофії		
(Стефан Тимофій упокоївся		
1.12.1989 р. Вічна їому пам'ять!) ...	\$150.00	
**		
(за січень — березень 1990 р.)		
Lіда і Григорій Равриші	\$ 20.00	
Віра і Андрій Ліщини	\$ 25.00	

**«У ВИРІ БАГАТОКУЛЬТУРНОСТИ»
— НОВА КНИЖКА СПОГАДІВ
ЯРА СЛАВУТИЧА**

У видавництві «Славута» (72 Вестбрук Драйв, Едмонтон, Альберта) наприкінці 1988 року вийшла у світ нова книжка спогадів Яра Славутича «У вирі багатокультурності». Це видання охоплює як його особисті спогади й записи про участь в освітньому, культурному та суспільно-громадському житті Канади, так і великий вклад українських поселенців у культурне життя провінції Альберти й почасти всієї Канади. Книжка, видана з допомогою меценатів української культури Петра та Анастасії Муликів, має 224 сторінки в полотняній оправі та близько 100 фотознятків. Ціна 18.00 доларів (для громадських працівників знижка 20 відсотків). Замовлення з чеком або грошовим переказом надсилали на адресу:

Slavuta Publishers, 72 Westbrook Drive
Edmonton, Alberta, Canada T6J 2E1

Братство св. Володимира при катедрі	
св. Володимира	
(гол. Катерина Щербань)	\$ 25.00
Євгенія і Тиміш Таборовські	\$ 30.00
«Козуб» — Культурно-мистецьке това-	
риство в Торонто	
(гол. Андрій Бабич)	\$ 30.00
Антін Лясковський (Жанетвіл)	\$ 50.00
Ніна Козій	\$ 50.00
Катерина і Богдан Мусії	\$ 80.00
Олена і Юрій Лисики (Ошава)	\$150.00
Оселя «Україна» (Лондон)	
(гол. Борис Яремченко)	\$200.00

**

(на «Писанку»)

Броніслава і Олександер Тимошенки	\$ 25.00
Катерина і Богдан Мусії	\$ 30.00
Віра і Андрій Ліщини	\$ 30.00
Iван Даценко	
(з нагоди дня народження	
10.04.1990 р.)	
Вітаємо з 90-тиліттям!	\$100.00

**За фінансову підтримку всім жертводавцям
щиро дякуємо.**

**Головна Виховна Рада Старших
Виховників ОДУМ-у в Канаді**

Нове підприємство
— ПОДОРОЖОВЕ БЮРО
Ліди Савер

Lidia Saver

151 Carlingview Dr., Unit 1, Rexdale, Ontario M9W 5S4
(416) 674-7777

Євген ТОВСТУХА

«ПІСНЯ ПРО ПРАВДУ»

Учні імператорської Академії мистецтв Опанас Сластьон та Порфирій Мартинович стояли біля великої афіші.

Сластьон читав: «У неділю, 16 березня 1875 р., в залі Соляного містечка буде дано етнографічно-слов'янський концерт. Участь беруть: малоросійський народний кобзар Остап Вересай, артистка Імператорських театрів пані Каменська, піяніст М. В. Лисенко, чоловічий і жіночий хор аматорів під орудою М. В. Лисенка».

Хлопці поспішли до залі. Зі сцени долинав спів. То хористи розспіували свої голоси. Рано прийшли. Ще нема й п'ятирічної години. Чути й мову Лисенка.

Лисенко! Скільки нового, незвичного почули юнаки від цієї тридцятитрьохрічної людини, що, здавалося, не знала і хвилини спокою. Микола Віталійович завжди кудись поспішав. На його обличчі ясніла якась загадкова і добра замрія.

Вони й раніше збиралися в помешканні Габеля чи Стравинського. Та коли з ними познайомився Лисенко, ці зустрічі перетворилися на гарячі суперечки, на захоплюючі мандрівки до чарівного світу народної стихії.

Минулого тижня вони прочитали його реферат «Характеристика музичних особливостей пісень і дум, виконуваних Вересаєм». Такої праці на Україні ще не було. Учасників хору композитор знайомив з піснями збірників Маркевича, Єдлічки, Закревського. Лисенко виховував хористів свідомими виконавцями, знавцями найменшого поруку народної душі.

Мартинович і Сластьон не раз були свідками того, як там, де з'являвся Микола Віталійович, народжувалася пісня.

А коли до гуртка українців приходив Мусоргський, тоді й ночі ставали малими. Модеест Петрович розпитував про Україну, її природу, звичаї, пісні, а Костомаров і Мордовець скаржилися, що ніяк не діждуться того часу, коли насолоджуватимуться «Сорочинським ярмарком». Мусоргський сідав за фортепіано, награвав музичні фрагменти майбутнього твору, питав, чи ніде він не відступив від українського колориту. Присутні охоче давали поради.

Коли Лисенко приніс збірник пісень Маркевича, Мусоргський так захопився ними, що відразу переписав для себе вісім пісень.

Вчора хор українців виступав у концерті на користь бідних студентів Медико-хірургічної академії, а сьогодні... Сьогодні не звичайний концерт, а етнографічно-слов'янський. Він був ніби відповідю на ту аристократичну пихатість, з якою прийняли спів Остапа Вересая «виці кляси» чотири дні тому.

Концерт почався рівно о восьмій. Чоловічий хор виконав російські пісні «Уж ты, поле» та «Во лузях».

— Не скажете, що це аматори, — шепотів на вухо Стасову професор Петербурзької консерваторії Олександр Рубець.

— Чудове виконання, — погодився Стасов.

Першу частину власної сюїти Лисенко виконав як досвідчений артист, після чого Василь Козлов коротко розповів про кобзарство України та Вересая. Потім сцену надали гостеві з України. Остап Микитович почувався тут набагато вільніше, ніж у залі Благородного зібрання.

— Ми вже чули цю думу, — сказав Стасов.

— Сьогодні кобзар виконав її з іншим, природнішим відтінком, хоч речитативна мелодія та ж сама. В чому тут секрет? — думав уолос Жемчужников.

— Секрет відомий, — відгукнувся Стасов, — Остап Вересай — великий народний талант. А талант завжди в пошуках, у муках ще не досягнутого. Оце вам і весь секрет.

— Зрозуміло. Але звідки в цієї людини, що не знайома зі школою вокалу, що вчилася в таких, як і сама, співців, звідки в неї тонке, витончене відчуття краси, виняткова артистичність?

— В народі, друже мій, невичерпні таланти. А ми шукаємо підсоложеної краси в Швейцарії, Італії чи ще десь. Про Вересая вже писали Альфред Рамбо з Ральstonом у французькій та англійській пресі. Отже, ми, виходить, відкриваємо Вересая після них, дякуючи, певно, долі, що привела Лисенка до Петербургу студіювати оркестровку...

Чоловічий хор виконав українські пісні «Ой їхав Харко» та «Максим, козак Залізняк».

За лаштунками стояла співачка Марія Данилівна Каменська. Вона виконуватиме дві пісні Лисенка. Вразлива молодша артистка Маріїнського театру сьогодні особливо збуджена.

З бентежними думками, навіяними Вересаєм Каменська співала витончено і природно:

Закувала зозуленька
В зеленому гаї,
Заплакала дівчинонька —
Дружини немає.
А дівочі молодії,
Веселії літа,
Як квіточки за водою,
Пливуть з цього світа...

І тихо-тихо, ледве чутно, повторила:

Пливуть з цього світа...

Що робилося в залі! Вигукам «біс» і « bravо» не було кінця.

У другому відділені Лисенків хор співав польських та сербських пісень. Потім Вересай виконав «Дворянку». Його не відпускали зі сцени. Лисенко упрокав слухачів на мигах: мовляв, старий перехвилювався, втомився — нехай трохи перепочине. Тим ча-

сом хор, вже поза програмою, виконав ще кілька українських пісень.

Закінчився концерт. Всі встали, але ніхто не залишив місць. Заля наповнилась оплесками:

- Остапа Вересая!
- Українського Гомера!
- Народного рапсода!

Радісний Лисенко підійшов до кобзаря:

— Вони кличуть вас, Остапе Микитовичу. Це успіх, слава! Не кожного артиста навіть імператорських театрів так зустрічають.

- Тоді, Миколо Віталійовичу, я ще заспіваю.
- Вони цього й бажають.

Хлопці-хористи виносять лаву, Лисенко виводить кобзаря. Заля стихає. Вересай сідає і задумується. Люди прийшли його слухати. Вони сподіваються почути від нього пісню, яка б піднесла їхній дух, розраяла серця. Казали ж йому і Лисенко, і Жемчужников, що в залі ті, хто горьованими мозолями заробляє гіркий шматок хліба. Вони хотути почути від нього найзаповітніше.

Ніби велетенська хвиля роглягається раптом на сцені серед принищкої тиші. То вже був дев'ятий вал у розбурханому морі:

*Нема в світі правди, правди не зіськати!
Що вже тепер правда стала у неправді жити.
Тепер правда у панів у темниці,
А щира неправда з панами в світлиці!
Що вже тепер правда стоїть у порогах,
А щира неправда — з панами в конець стола!
Тепер уже правду ногами топтають,
А щиру неправду медом-вином напувають!
Тепер уже правда у панів у недолі,
А щира неправда — у добрій волі!
Уже тепер правда, правда помирає,
А щира неправда весь світ пожирає!
Уже тепер правда, правда вже померла,
А щира неправда, увесь світ зажерла.
Нема в світі правди, правди не зіськати,
Тільки у світі правди — як отець, рідна мати!*

Насупились брови, важкі чорні тіні впали на глибокі запалі очниці, високе чоло взялося зморшками.

Такого Вересая Жемчужников ще не бачив. Художник малює обличчя кобзаря. Дивна, предивна ця людина в своєму рідкісному мистецтві. Скільки ж він слухав Вересая в Сокиринцях, скільки малював! «Для тебе, Левку, буду співати, лише для тебе», — казав тоді Вересай. Спів його такий чарівний, такий дорогий серцю, такий знайомий! Проте коли Жемчужников зустрів Вересая на ярмарку, серед величезного гурту людей, що обступили його з усіх боків, то не пізнав кобзаря. Голос рапсода набрав іншого забарвлення, в словах відчувалася впевненість. Між людьми Кобзарева пісня ставала стокрилою. І чим більше людей його слухало, тим міцніше і величніше вона лунала. Глибоко правдивий міт стародавніх греків про всесильного Антея і Землю. Ось і Вересай... Його сила зростає між людьми... Так думав зараз, через двадцять ро-

ків, художник Жемчужников у залі Соляного містечка.

Сидить український кобзар на звичайній, збитій з грубуватих дощок, лаві. Сидить із своєю нерозлучною кобзою, з якою де тільки не бував. Не раз віднімали її в нього лихі люди. А добрі люди майстрували нову кобзу, і Вересай знову з'являвся на ярмарку серед тих, для кого лунала його пісня...

Газета «Голос» так відгукнулася про цей концерт: «Хор співаків нечисленний, та виконує п'єси узгоджено, з належними відтінками. Майже всі пісні сподобалися слухачам і були повторені на їх вимогу. Особливий успіх мав Вересай... Якісь особливі наспіви, старечий голос виконавця, захоплення його самого змістом думи — все це було таким незвичним, і публіка поставилася до виконавця з повною увагою».

Уривок з книжки «Микола Лисенко: оповіді про композитора».

Примітка:

Уривок пісні «Про Правду й Неправду» записав М. В. Лисенко від О. Вересая. «Кобзарі: Нариси з історії України» Ф. І. Лаврова.

Кобзар Остап Вересай з дружиною.
(Фотографія з 1880-их років)

Див. пояснення на 3-ій стор. обкладинки.

Оксана РОДАК

СПІВЕЦЬ ЗЕМЛІ СВОЄЇ

Нарис про кобзаря О. Вересая, прочитаний в Торонто, 18-го червня 1989 р. на концерті з нагоди 5-тиліття Ансамблю Бандуристів ім. О. Вересая.

З 19-го століття кобзарством жуваво цікавилися фольклористи, письменники, композитори, художники, етнографи. Серед дослідників кобзарства були такі особи: Михайло Максимович, Пантелеїмон Куліш, Порфирій Мартинович, Микола Лисенко, Філарет Колесса, Опанас Сластьон, Гнат Хоткевич та інші діячі української культури. Вони вивчали побут та мистецтво гри кобзарів, записували їх репертуар, організовували їхні концертні виступи перед громадськістю.

Видатним кобзарем 19-го століття був Остап Вересай. З його мистецтвом познайомився свого часу Микола Віталійович Лисенко і записав на ноти його репертуар — думи, жартівліві та сатиричні пісні, танці тощо.

Остап Микитович Вересай народився в 1803 році на Полтавщині в родині сліпого кобзаря-кріпака. На четвертому році життя Остап втратив зір. Залишився слух, що тільки й єдинав хлопця зі світом. З посиленою увагою слухав він батьків спів, гру на скрипці, переймав його пісні. «Коли б я осліп більшим, — розповідав Вересай, тоді б я знов, що таке сонце та огонь, та й яке воно — красне або жовте, а то я нічого не знаю...» Деякий час навчався в різних кобзарів. Учнем був добрим, мав виняткову пам'ять, швидко засвоював слова на народні мелодії, і його репертуар ставав дедалі ширшим. Він виконував народні думи, історичні, сатиричні та побутові пісні і мандрував понад 70 років від села до села, виконучи їх. Дуже любив «Думу про Федора Безрідного», «Неволиницька», «Як три брати з Азова втікали», «Про удову та трьох синів». Але найбільше любив Остап Вересай пісню «Про Правду й Неправду», що кінчається словами —

«Нема в світі правди, правди не зіськати,

Тільки у світі правди — як отець, рідна мати!»

Співи Остапа Вересая дуже зворушували слухачів. Він мав чудовий голос (драматичний тенор) і співав виразно, з великим відчуттям. Дуже часто сам плакав, виконуючи думи та псальми. «Це — справжній чародій, що схоче, те з тобою й зробить. Звелить плакати — ридатимеш без упинку, звелить сміятися — реготатимеш нестримно, до болю в животі», писала одна з київських газет у рецензії на концерт Остапа Вересая.

В репертуарі Вересая були також пісні танцювального характеру, такі як «Дудочка», «Козак-вале́ць», «Бугай» та інші.

Кобзар Вересай виступав декілька разів у Києві та у Петербурзі. Це були наукові з'їзди, і виступи Вересая мали великий успіх. Через участь у цих з'їздах та зібраннях ім'я народного співця України потрапило й на сторінки періодичних видань Фран-

ції, Англії та інших країн.

Перебуваючи в 1874-му році в Києві на Археологічному з'їзді, французький вчений Альфред Рамбо двічі слухав Остапа Вересая і був захоплений його майстерним співом та грою на кобзі. Він, повернувшись до Парижу, надрукував свої враження в одному з французьких журналів.

Кобзаря називали народнім співцем, патріярхом бандуристів, останнім кобзарем України та Гомером у селянській світі. Кобзар «зберігав і доносив людям невмирущу скарбницю народньої поезії, яку передали йому попередники».

Остап Вересай був жонатий двічі. В нього була донька, яку він віддав заміж, коли їй було 18 років. Перша його жінка померла, а до другої, до вдови Пріськи, що жила в сусідньому селі Сокиринці, сватався 7 років, доки вона згодилася вийти за нього заміж. «Ох! Одружила мене з цим дідом його бандура: Як прийде мене сватати — то й вижену, а як заграє на бандурі — то й заверну, — розповідала вона».

Умер Остап Вересай на 87 році, проживши майже все 19-те століття. Похований він у селі Сокиринці на Чернігівщині.

Щоб увічнити пам'ять великого народнього співця, в селі відкрито музей-кімнати Остапа Вересая. У тому ж селі також є два пам'ятники — один з бронзи, скульптура І. А. Коломійця а другий з бетону, М. І. Харченка. Щороку там відбуваються фестивалі кобзарського мистецтва.

Поза межами України збереглась пам'ять Вересая, бо є декілька ансамблів бандуристів його імені, а між ними і Ансамбль Бандуристів ім. О. Вересая Осередку СУМ в Етобіко, 5-тиліття якого ми з вами сьогодні відзначаємо. Це і є доказом пошані до великого кобзаря — до співця своєї країни.

Дякую за увагу.

Джерела:

Твій друг — музика: Календар для юнацтва, 1983, К. Чепурхова, Київ, «Музична Україна», 1982.

Національні співці-музиканти на Україні, Б. Кирдан і А. Омельченко, Київ, «Музична Україна», 1980.

Кобзарі: Нариси з історії кобзарства України, Ф. І. Лавров, Київ, «Мистецтво», 1980.

Державна Заслужена Капеля Бандуристів Української РСР, Л. І. Ященко, Київ, «Музична Україна», 1970.

**

Примітка:

Після прочитання нарису про О. Вересая, ансамблі бандуристів ім. О. Вересая і Г. Хоткевича виконали на бандурах два інструментальні твори з репертуару Остапа Вересая у перекладенні Віктора Мішалова — «Бугай» і «Козак-вале́ць».

СЛОВО ПОДЯКИ

Дорогі члени ансамблю бандуристів!
Шановні присутні!

Недавно в цій залі розпочалися лекції гри на бандурі при Осередку СУМ в Етобіко. Деякі бандуристи мали по 8-10 років, і мені приємно, що більше ніж половина з записаних, ще й досі грають. Я вірю, що членам ансамблю ім. О. Вересая було приємно виступати разом з старшими бандуристами з ансамблю ім. Г. Хоткевича у таких великих залях як Массей Гал, О'Кіф та на Онтаріо Плейс. З наполегливою працею, з почуттям обов'язку та з любов'ю до народного інструмента багато праці вкладено за ці останні п'ять років. Честь і слава дівчаткам-бандуристкам і батькам, що їм допомагали.

Дякую пані Ірині Федак, голові батьківського комітету і всім членам, що їй допомагали, за довголітню опіку, за дуже добре ставлення до всіх нас. Дякую моїй заступниці Оксані, за всю її поміч. Мимо того, що Оксана на 3-му році музичного факультету Торонтського університету, вона не відмовляється допомагати мені у праці в обох ансамблях. Тарак Родак був інструктором 5 років і сьогодні є присутній у залі. Йому також висловлюю подяку за віддану і добре пророблену працю. Віктору Мішалову сердечне спасибі за допомогу з репертуаром. Це завдяки йому в нас у репертуарі є твори О. Вересая і нелегка, але цікава мелодекламація Г. Хоткевича на слова Т. Шевченка. Під час 5-тилітньої праці нам допомагали також Світлана Ліщина, Василь і Оля Корці та Валя Шендел. Я вдячна їм за їхній вклад у скарбницю кобзарського мистецтва.

Солістці Анні Ящишин і декламаторів Петрові Шкурці, який завжди готовий допомогти молоді, сердечне спасибі за участь у сьогоднішньому концерті.

Дорогі бандуристи! Не лишайте цей чудовий інструмент; продовжуйте на нім грati, щоб ще довго лунали звуки бандур у цій залі!

Валентина Родак,
*керівник Ансамблю Бандуристів
ім. О. Вересая.*

S N I H HEATING & COOLING

ВОЛОДИМИР СНІГ
Власник

11 Marmora St.
LONDON, ONT. N5Z 1Z4

Telephone
(519) 432-1983

З ІНФОРМАЦІЙНОГО БЮЛЕТЕНЮ ПРО ПРАЦЮ АНСАМБЛЮ БАНДУРИСТІВ ІМ. ОСТАПА ВЕРЕСАЯ О СУМ В ЕТОБІКО

1983 р. (11-го жовтня) — Перша лекція гри на бандурі
1984 р. (18-го березня) — Перший концерт бандуристів Осередку СУМ в Етобіко

1985 р. — вибрано патрона ансамблю бандуристів — кобзаря Остапа Вересая

голова батьківського комітету

Ірина Федак 1983-1988, 1989

керівник-диригент ансамблю

Валентина Родак 1983-1988, 1989

помічники-інструктори

Василь Корець 1983-1984 (1½ р.)

Оля Корець 1983-1985 (2 р.)

Тарак Родак 1983-1988 (5 р.)

Світлана Ліщина 1984-1986 (2½ р.)

Оксана Родак 1986-1988, 1989

заступник помічників

Валя Шендел 1985-1988

В репертуарі ансамблю є колядки, веснівки; народні, релігійні, історичні, маршові пісні; мелодекламації та кобзарські таночки таких композиторів: Г. Китастого, А. Омельченка, К. Стеценка, Г. Хоткевича, М. Леонтовича, Я. Степового, В. Філіпенка та обр. і перекладення В. Мішалова.

Члени ансамблю виступали: в домі ім. Т. Шевченка, в громаді св. Володимира, на оселі «Веселка», в міських ратушах Торонто, Етобіко, Норт Йорк, в Централ Технікал Скул, на Онтаріо Плейс, в Массей Гал та в залі О'Кіф. Виступали також в Ошаві і в Гамільтоні.

СВЯТО ДЕРЖАВНОСТИ І СОБОРНОСТИ УКРАЇНИ (ТОРОНТО, 1988 р.)

У січні ми брали участь у великому концерті, який відбувся у «Массей Гал». Під час концерту, від початку до кінця, всі учасники сиділи на сцені. Ми відіграли свою частину дуже добре. Було багато людей, і концерт був успішний.

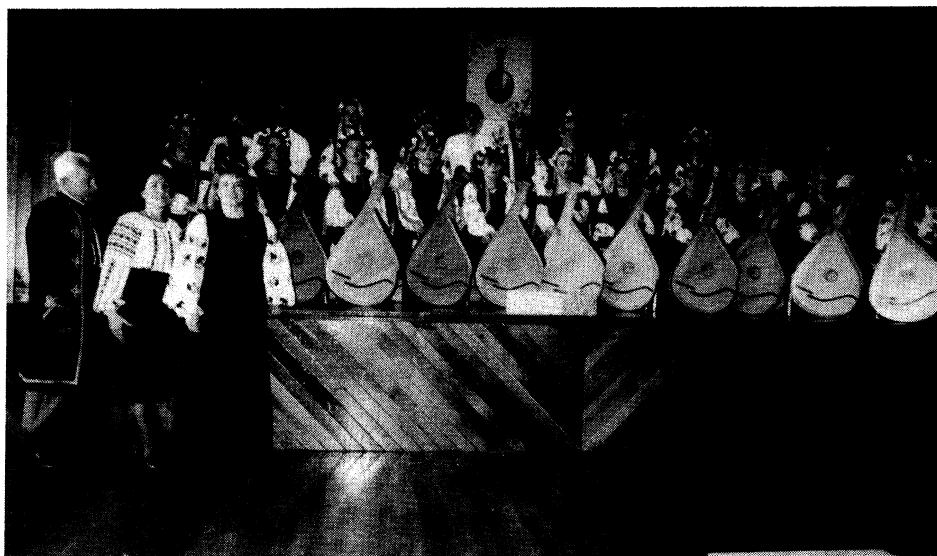
Даня Мотилівська

24-го січня ми були учасниками великого концерту. Мені дуже сподобалося грati в тій великій залі, бо було дуже багато людей, і сцена була велика. Нас слухали уважно.

Христя Демборинська

Концерт був довгий але цікавий. Всі бандуристи (а їх було 30!) гарно виглядали і дуже гарно грали на бандурах. Я б хотіла знову грati у цій залі. Думаю, що ми готові їхати з концертом до Монреалю.

Наталка Низова

Концерт з нагоди 5-тиліття
Ансамблю бандуристів ім.
О. Вересая в домі
ім. Т. Шевченка.

Рецитор П. Шкурка, керівник ансамблів В. Родак, солістка
А. Ящишин і члени ансамблю бандуристів
ім. О. Вересая і Г. Хоткевича.

Етобіко, 18-го червня 1989 р.
Фото — Т. Родака

У місяці січні ми виступали у гарній, великий залі «Массей Гал». Ми дуже добре грали з допомогою старших бандуристів. Я дуже люблю бандуру. Наш ансамбль має трьох інструкторів: Тараса, Оксану й пані Родак. Інструкторка гри на бандурі моєї групи є пані Родак. Ми її дуже любимо, але вона нас сварить, бо ми не вправляємо вдома.

Таня Федак

КОНЦЕРТ ДВОХ АНСАМБЛІВ БАНДУРИСТІВ

18 червня 1989 р. відбувся в залі дому ім. Тараса Шевченка бандурний концерт з нагоди 5-ліття Ансамблю Бандуристів ім. Остапа Вересая при Осередку СУМ в Етобіко під мистецьким і педагогічним керівництвом Валентини Родак.

В складі Ансамблю виступили: Наталка Борткевич, Петrusя і Христина Демборинські, Ліса Михайліук, Даня Мотилівська, Наталка Низова, Тіна Порхун, Наталка Рожелюк, Оксана і Таня Федаки, Таня Ящишин.

Програму виконувано спільно з Ансамблем і Школою Бандуристів ім. Гната Хоткевича Філії ОДУМ в Торонті, в складі: Любі Буцька, Микола, Олена і Ганнуся Ємець, Оксана Родак, Аня Сенцьо, Валя Шендел, Андрійка Ракчаєв, Андрій і Орест Вовкодав, Іванка і Оля Табака.

Ми прослухали більш години дуже цікаву змістом, тематикою й інструментальним виконанням бандурну музику найкращих бандуристів, як О. Вересая, Г. Хоткевича, А. Омельченка, М. Фаріона, Г. Китастого та цікаві перекладення В. Мішалова.

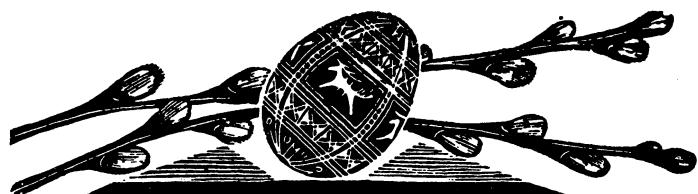
Зацікавлення зростало, коли Оксана Родак наставила біографію кобзаря Вересая замітними деталями; коли розгравали бандуристи долю «У тієї Катерини», у формі розповіді-баляди-думи, із рецитатором П. Шкуркою; коли Анна Ящишин ліричним колисковим сопрано заокруглила нам музику Стеценка і Китастого враження, що бандура з природи звучить найповніше в супровідній ролі, як колись, кобзарям.

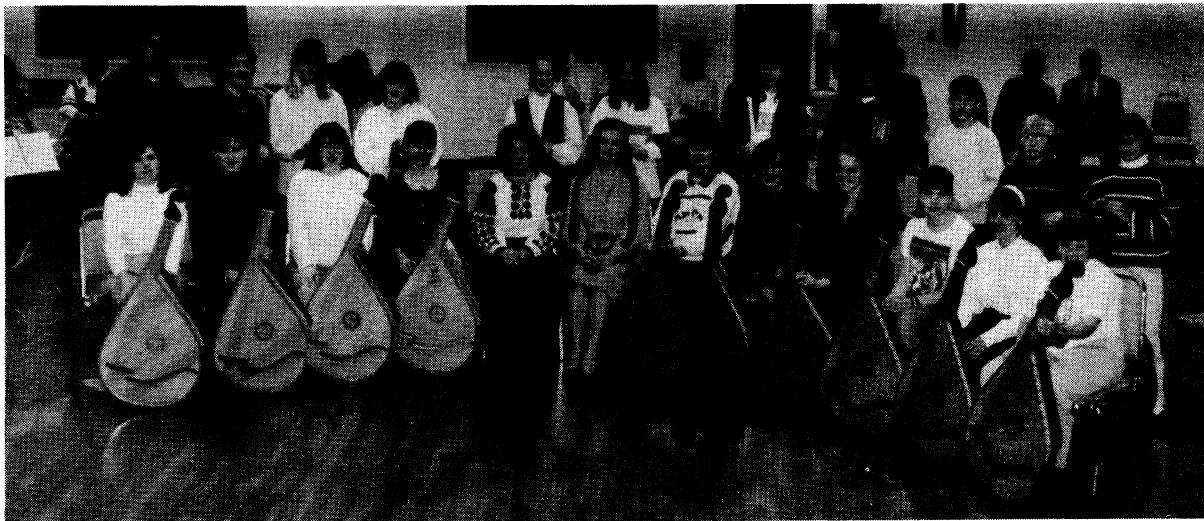
Чверть сотні молоденських бандуристів у кольорових вишитих строях супроводжувало свій спів грою на бандурах.

Естетика-краса форми й звуку бандури та віковічного живого образу ентузіастів-музикантів коріниться в глибокій пракультурі невмирущого степового народу. Бережім її!

За цілою музичною, тематичною і виховною структурою концерту криється глибока думка керівника Валентини Родак: зробити імпрезу змістовою, корисною і цікавою.

Марта КБ
«Гомін України», Торонто,
12.07.1989

Зустріч членів ансамблю бандуристів ім. О. Вересая і Г. Хоткевича з визначними особами з Києва — бандуристкою Галиною Менкуш і артисткою художнього слова — Нілою Крюковою.
Етобіко, 25-го квітня 1989 р. Фото — І. Федак

**АНСАМБЛЬ БАНДУРИСТІВ ІМ. ГНАТА ХОТКЕВИЧА
ФІЛІЇ ОДУМ-у В ТОРОНТО
І ШКОЛА ГРИ НА БАНДУРІ
ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЛИСТОК
жовтень 1989 р.**

Шановні батьки!

Подаємо до відома наступні інформації:

- 29-го вересня 1989 р. розпочалися лекції гри на бандурі. Лекції відбуватимуться щоп'ятниці від год. 6:30-8:00 веч.
- цьогорічні інструктори:
Валентина Родак — керівник ансамблю
Оксана Родак — заступник керівника
Віктор Мішалов — гість/інструктор
Валя Шендель — помічник/інструктор
- просимо прочитати попередні інформаційні листки про обов'язки кожного бандуриста в справі проб, концертів, дисциплін і т.п.
- звіт з праці ансамблю за 1988-1989 р. був поданий в інформаційному листку за березень 1989 р. і надрукований в журналі «Молода Україна» ч. 386 (червень '89 р.)
- подаємо додаткові інформації з праці ансамблю від квітня 1989 р. до вересня 1989 р.

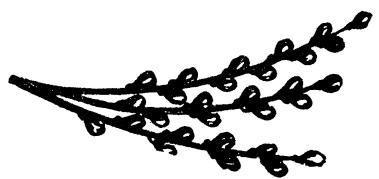
- 25.04. Зустріч з визначними особами з Києва — бандуристкою Галиною Менкуш і артисткою художнього слова — Нілою Крюковою.
- 2.05. Вечір «фото» — члени ансамблю скоро отримають фото.
- 14.05. **День матері** в осередку культури на оселі «Київ».
Учасники — члени Школи гри на бандурі ім. Г. Хоткевича: Лія Ендрувз, Іванка і Оля Табаки, Сабріна Баруста, Орест і Андрійко Вовкодави, Петrusь Янжула, Віктор Кошарний, Ганнуся Ємець, Андрійка Ракчаєв і Юрій Педенко.

- 10.06. Концерт «Академії українського танцю». В програмі концерту виступив бандурист Ярко Антоневич, а в друкованій програмі була згадка, що Я. Антоневич — колишній учень нашого ансамблю. Це було приємно побачити!
- 18.06. Концерт з нагоди 5-тилітньої праці Ансамблю бандуристів ім. О. Вересая при Осередку СУМ в Етобіко. Члени Ансамблю бандуристів ім. Г. Хоткевича і Школи гри на бандурі були учасниками. Див. програмку концерту і допис М. КБ. у «Гомоні України» — 12.07.89.
- 23.07. Відслонення і посвячення пам'ятника жертвам голоду в Україні 1932-1933 р. на оселі УНО «Сокіл» у Гакстон, Онт. Учасник — О. Родак. Див. «Новий Шлях» — 5.08.89.
- 30.07. 10-ий Ювілейний Кобзарський Табір ім. Т. Шевченка на оселі «Україна» в Лондоні, Онт. Чит. «Кобзарський Вісник» (від ред. див. також журнал «Молода Україна» ч. 389 та інформаційний лист Товариства Приятелів Капелі Бандуристів, грудень 1989 — ч. 32).
- 12.08. 14-ий з черги Семінар Хорових Диригентів організований Українським Музичним Товариством Альберти. Учасник — О. Родак. Див. «Вісник» ч. 21-22, 1-15 XI. 89.
- 1.09. Зустріч ОДУМ-у в Міннеаполісі-Сейнт Пол, США. Учасник концерту — О. Родак. Див. журнал «М. У.» ч. 390.
- 10.09. Український день на оселі «Київ». Програмою проводила князівна Торонтського Комітету Українців Канади — відділ Торонто — О. Родак. Див. бюллетень відділу КУК — Торонто, грудень 1989 р.

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЛИСТОК квітень 1990 р.

В цьому листку подаємо звіт з праці ансамблю, від вересня 1989 р. по сьогоднішній день.

- 29.09. **Початок праці** з ансамблем бандуристів.
- 22.10. **Приятельський вечір** в осередку ім. св. Володимира на оселі «Київ».
Учасники: О. Родак, В. Шендел, Л. Буцька, О., М. та Г. Ємці, Аня Сенцю і Ю. Педенко.
- 23.10. Вислано П. Гончаренкові (адміністраторові Капелі Бандуристів ім. Т. Шевченка) лист та інформації про працю двох ансамблів у 1988-1989 рр.
- 5.11. **Вечір. молодих талантів** в інституті св. Володимира. Учасник: О. Родак.
Див. допис «Виступ творчої молоді», ч. 50 «Гомін України», 13.XII.1990.
- 10.11. Поїздка керівника В. Родак до Південної Америки: Аргентини та Бразилії (Допис буде поданий в журналі «Молода Україна»).
- 19.11. **Літературний вечір** О. Тимошенка з України присвячений пам'яті Б. Антоненка-Давидовича. Учасник: О. Родак.
Див. допис О. Бризгун-Соколик у «Свободі» — 10.01.1990, у «Мол. Укр.» — ч. 390 і у «Новому Шляху» — ч. 1-2, 6-13.01.1990.
- 26.11. **Вечір класичної та української народньої музики** в Укр. Культ. Центрі зі співаком-тенором Миколою Седиком з Києва. В концерті брали участь студенти му-
- 2.12. зичного факультету Торонтоського університету, між ними і студентка Оксана Родак із грою на бандурі.
Див. допис О. Бризгун-Соколик у «Свободі» — 16.01.1990.
- 19-ий **Український музичний фестиваль.**
Інструктор: О. Родак.
Учасники: члени ансамблю ім. О. Вересая — О. Федак, Н. Низова і Т. Ящишин. Бандуристки одержали золоті грамоти.
Керівник Ансамблю В. Родак є в дирекції УМФ від самих початків існування фестивалю і цього року знову приготовила програму для відділу «Бандура».
- 20.12. Зустріч із **кобзарем-лірником** Василем Нечепою з Чернігова у домі ім. Т. Шевченка.
- 26.12. **Кобзарський інструкторський курс.**
Організатор В. Родак. Минулого року під час зимових вакацій відбувся перший такий курс у м. Нью-Йорку на якому була О. Родак. Її допис був надрукований у тижневику «Народна Воля» — 20.04.89 і був долучений до інформаційного листка в березні 1989 р. На другому курсі в Торонто всіх учасників було 21, з різних міст Канади, США і Європи. Курс був надзвичайно успішний і всі учасники бандуристи були дуже вдоволені. З нашого ансамблю були: Віктор Мішалов і Оксана Родак — інструктори, Люба Буцька, Ганнуся і Олена Ємці, Юрій Педенко і Микола Жидовка (Лондон, Онтаріо). Учителів-інструкторів було п'ять.

Оселя «Сокіл»,
Гакстон, Онт.
23-го липня 1989 р.

Тріо «Золоті ключі» з України (Марія Миколайчук, Валентина Ковалська і Ніна Матвієнко). Коло артистів — Борис Яремченко (Лондон, Онт.), Оксана Родак і Стефанія Радилевич (Торонто, Онт.).

1990 РІК

- 14.01. **Різдвяний концерт** з чоловічим хором «Бурлака» в церкві св. Анни. Учасники: члени ансамблю бандуристів ім. Г. Хоткевича і О. Вересая та соліст-бандурист Віктор Мішалов. (Разом — 30 бандуристів). Див. допис Х. Г. Шевчук у хоровому віснику «Резонанс» ч. 3/1990 (Едмонтон, Альберта).
- 21.01. **Концерт Свята Державності** влаштований ініціативним комітетом КУК — відділ McCicccara. Учасники: члени двох ансамблів.
- 27.01. **Онтарійське китайське товариство** влаштувало приятельський вечір для своїх членів. Учасник: О. Родак.
- 28.01. **Свято Державності і Соборності України** в залі Рой Томсон влаштоване КУК — відділ Торонто. Учасники: ансамблі бандуристів ім. Г. Хоткевича і О. Вересая. (Разом — 30 бандуристів). Див. допис про ансамблі в англійському журналі «Браво» і в газетах «Новий Шлях» ч. 12/1990 та «Свобода» — 16.02.1990, О. Зінкевича. На концерті також виступав кобзар-лірник В. Нечепа.
- 6.02. **Обідній концерт української музики** у Гарт Гавз при торонтському університеті. Учасники: Оксана Родак — фортепіано і бандура, Стефан Жураківський — гітара. У програмі були також два твори для гітари і бандури.
- 14.02. **47-ий музичний фестиваль «Ківаниця».** Це вже третій раз, що додано клясу гри на бандурі. Учасники: О. Родак, В. Шендел, Г. Ємець, Т. Дрозд, Л. Буцька, А. Сенцьо і Ю. Педенко. За їхню гру члени ансамблю одержали оцінку 95%. Бандуристи виконали 3 твори: «Дзвони» і «Коляду» в обр. В. Мішалова та «Парубоцький танець» В. Мішалова. Дует у складі О. Родак і В. Шендел — дістав 90%. В. Шендел за виконання української пісні — 92%. О. Родак за виконання класичного твору — 90%. День перед тим О. Родак брала участь у клясі фортепіано. За її п'ять прелюдій Б. Лятошинського одержала 90% (1-а нагорода у тій клясі, а 3-го березня їй вручено дві нагороди на концерті «Showcase of stars» у Мессей Гал.)
- 17.02. **Веселі Вечерниці** — щорічна забава танцювального ансамблю «Веснянка» (кер. М. Балдецький). Учасник: О. Родак.
- 18.02. **Свято геройнь,** влаштоване Комітетом Українок Канади — відділ Торонто. Учасники: Наталка Низова і Таня Ящишин — дует бандуристок ім. О. Вересая О СУМ в Етобіко. Інструктор — О. Родак.
- 18.02. **Концерт гітарної музики,** влаштований

Торонтським товариством гітаристів.

Учасники: О. Родак і С. Жураківський — дует для гітари і бандури. Eli Kassner — відомий професор-гітарист був присутній на концерті. Йому дуже подобалась бандура як сольовий інструмент, так і в грі з гітарою.

- 23.02. Вечір «Відео». Показано фільм з концерту 5-тиліття ансамблю бандуристів ім. О. Вересая і фільм з виступу бандуристки Оксани Герасименко, яка проживає на о. Куба.

- 3.03. **Святковий бенкет** для вшанування архипресвітера отця Дмитра і добродійки Мінодори Фотіїв в Осередку Культури ім. св. Володимира на оселі «Київ».

Учасники: О. Родак, В. Шендел, Т. Дрозд, Г. Ємець, Л. Буцька і А. Сенцьо.

Див. допис Т. Х. у «Віснику» української православної катедри св. Володимира і допис В. Марка в «Українському Голосі» — 2.04.1990.

- 4.03. **«Showcase of stars»** Мессей Гал. Майстер церемонії Боб Братіна дуже гарно представив членів ансамблю і коротко розказав про історію бандури. Бандуристи брали участь у тому концерті на рекомендацію члена жюрі музичного фестивалю «Ківаниця» Bruce Adams'a, для якого ансамбль був «a very special group».

Учасники: О. Родак, В. Шендел, Т. Дрозд, Г. Ємець, Л. Буцька, А. Сенцьо і Р. Демеда.

- 17.03. **Концерт на пошану Т. Шевченка** у залі катедри св. Володимира. Учасник: В. Шендел.

Запляновані виступи:

21-го квітня 1990 р. вшанувати Ів. Даценка з днем його народження. Шановному Ів. Даценкові 10.04.1990 сповниться 90 років!

Весняний концерт (закриття сезону праці) у червні.

Оксана Федак, член ансамблю бандуристів ім. О. Вересая, під час концерту з нагоди 5-тиліття ансамблю.

Етобіко,
18-го червня 1989 р.
Фото — Т. Родака

**Свято Державності і Соборності України
в залі Рой Томсон.**

Торонто, 28-го січня 1990 р.
Фото — П. Родака

**Члени ансамблів бандуристів ім.
Г. Хоткевича (ОДУМ — Торонто),
О. Вересая (СУМ — Етобіко), і
церкви св. Димитрія (Лонг
Бренч):**

Валентина Родак (диригент)
ІКатруся Михайлук
Таня Федак
Христина Демборинська
Ганнуся Ємець
Петруся Демборинська
Оксана Родак (заст. кер.)
Люба Буцька
Тамара Дрозд
Дарія Пурраджабіян
Валя Шендел
Наталка Рожелюк
Даня Мотилівська
Оксана Федак

Іван Качура
Ніна Качура
Аня Сенцьо
Андрійка Ракчаєв
Володимир Заєць
Олександер Качура
Олена Юзьків
Таня Ящишин
Христина Ничик
Юрій Педенко
Орест Скліренко
Роман Демеда (кер.)
Наталка Борткевич
Андрій Балаюра

ЛИСТ-ЗАКЛІК ДО УКРАЇНЦІВ КАНАДИ

Дорогі земляки-українці!

Доля розпорядилася так, що ми живемо далеко від рідної землі. Гостинна Канада стала нашою прибраною батьківчиною. Тут ми збудували власне благополуччя, тут виростили наші діти, внуки. Але серце наше назавжди залишилось на Україні.

Ми, молодші покоління українців, зберегли духовий зв'язок з Україною завдяки батькам, завдяки тому вічному духові, на якому тримається і завжди трималася українська нація в найтяжчі години історії.

Це вселяє віру, що українському народові — жити, Українській державі — бути!

Сьогодні історія дала нам шанс здобути незалежність і державність України. Народ піднімається з колін. Створена українською інтелігенцією така провідна сила як Народний Рух України за перебудову об'єднала всі верстви населення в їх прагненні виборювати свободу — виборювати не шляхом крові й насильства, а силою розуму і згуртування.

Ta в цій боротьбі український народ потребує допомоги, бо сьогодні він бідний і обкрадений. Чи готові ми, українці діаспори, допомогти нашим знедоленим братам? Думаємо, що готові. Багато років ми вболівали за нашу скривджену батьківщину, а сьогодні маємо можливість допомогти їй. Народний Рух України за перебудову дав нам змогу доторкнутися до рідної землі, нагадати матері-Україні, що ми живі, що ми та-кож її діти.

Відгукнімось на потреби наших братів і сестер. Допоможімо матеріально тим, хто хворіє і вмирає від чорнобильської радіації, тим хто страждає від екологічних, режимних чи інших бід.

Підтримуймо НРУ, який сьогодні взяв на себе всі тривоги і сподівання народу. Ми не маємо права стояти в ролі спостерігача і вичікувати, що з цього всього вийде.

Вступайте в члени Канадського Товариства Прихильників Руху! Створюйте Відділи Товариства в своїй місцевості чи провінції.

Ми українці діаспори, єдино-кровна частка цілого народу. Поздаймо ж свою щедру руку допомоги. Мати-Україна з надією дивиться на нас.

RUKH
1555 Bloor St. W.,
Toronto, Ontario, M6P 1A5

МОЛОДЬ — МАЙБУТНЄ НАЦІЇ!

З ГАЗЕТИ «СВОБОДА»

СВЯТО ДЕРЖАВНОСТИ В ТОРОНТО ПРИКЛАД ДЛЯ ВСІЄЇ ДІЯСПОРИ

...Рідко коли на наших імпрезах буває таке знаменне поєднання виступів різних ансамблів і індивідуальних мистців. Репертуар багатий своєю програмою і високим рівнем виконання. Тут і хор «Бурлака» (диригент Олександер Хміль), і жіночий ансамбль «Ясмин» (муз. кер. Христина Гарасовська-Шевчук), і ансамбль «Бандуристи» (дир. Валентина Родак) і багаточленний дитячий хор «Поліфонія» (дир. киянка Дзвінка Остафійчук), який виконував ряд пісень у супроводі оркестри королівської консерваторії з сольоспівами Оксани Рогатин-Макогон. У програмі концерту — виступ скрипаля зі Львова Олега Кріси (акомп. його дружина Тетяна Чекіна), незвичного кобзаря-лірника з Чернігова Василя Нечепи, сольоспіви О. Рогатин-Макогон (акомп. Михайла Бубни), оперного співака з Києва Олександра Дяченка (акомп. Ірина Роменська).

В Торонто кипить бурхлива діяльність. Сюди приїжджає найбільше різних діячів з України. Тут відбуваються все нові й нові виступи, зроджуються нові акції, нові проекти.

Торонто веде перед в українській діаспорі. Це безсумнівне. У діячів Торонто варто повчитися багатьом українським громадам діаспори. Без перевільшення, Торонто — це приклад, це зразок, як можна спільно працювати, не зважаючи на різні погляди й ідеологічно-політичні розходження, як можна добитися успіхів у ці історичні для України дні.

Справді, як не хочеться покидати Торонто.

Осип Зінкевич
16.02.1990

Учасники кобзарського інструкторського курсу
з Канади, США, Бельгії і Франції.

Торонто, 5-го січня 1990 р.

ПРОЩАЛЬНИЙ КОНЦЕРТ М. СЕДИКА

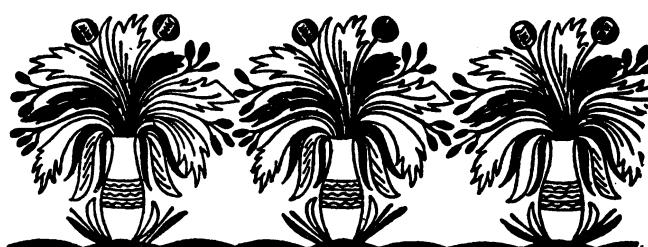
...Микола Седик — молодий тенор з Києва. У Канаді він уже другий раз. Перший раз об'їхав Канаду з Капелею Бандуристів, другий раз приїхав сам та побув тут майже пів року. Виступав у різних містах Канади, при різних нагодах, а перед виїздом до Києва хотів попрощатися з торонтонцями, та дав концерт — вечір класичної української народної музики.

Микола запросив до співучасті в цьому вечорі кількох студентів музичного факультету. Цим урізноманітив програму.

Концерт у Торонто складався з двох частин. В першій — класична музика, в другій — народна.

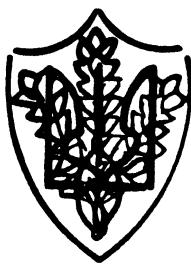
Після перерви Микола виконав такі пісні: «Стойте гора високая» — слова Глібова, обробка Надененка, та популярну і улюблена в Торонто «Мамині руки» — слова Ткача, музика Білаша, «Ой зайди, зайди, ясен місяцю» — обробка Лисенка, «Ніч яка місячна» — обробка Надененка та «Чом, чом, чом...» — обробка Кос-Анатольського. Тут співучасницею програми була Оксана Родак, яка на бандурі дуже гарно виконала «Сарабанда» — Баха, «Ліричну пісню» — Дремлюги та «Львівські фрагменти» — Китастого. Ця частина програми була успішніша, співак переборов погану перестуду.

Оксана Бризгун-Соколик
16.01.1990

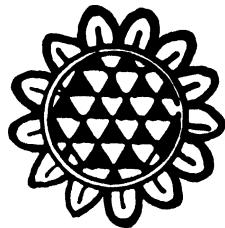

На фото: сидять зліва направо — Зіна Фатенко, Тамара Кузик, Ганнуся Ємець, Наталя Кавецька, кобзар-лірник Василь Нечепа з Чернігова, Оксана Родак, Мотя Попшиваник, Надя Дерев'янка, Катя Дерев'янка.

Стоять зліва направо — Дзвінка Остафійчук, Ігор Махлай, Степан Пачеха, Михайло Андрець, Роман Демеда, Андрій Жура, Микола Дейчаківський, Андрій Бірко, Микола Жидовка, Павло Пачеха, Юрій Педенко, Люба Буцька, Віктор Мішалов, Валентина Родак.

СТОРІНКА ЮНОГО ОДУМУ

ВАЖЛИВА УКРАЇНСЬКА РІЧНИЦЯ В КАНАДІ

— Дев'яте березня — це важлива дата для українців. Це день народження Тараса Шевченка, українського поета, мистця і патріота.

Минулого року, під час своїх відвідин СРСР, Прем'єр-Міністер Браен Малроні їздив також до Києва, де знаходиться величний пам'ятник відданому борцеві проти царизму.

Цей пам'ятник був побудований комуністами після їх приходу до влади, коли вони використовували його славу і пам'ять у своїх цілях. Незважаючи на це, українці за межами СРСР продовжували шанувати Шевченка як національного героя.

Шевченко народився в сім'ї кріпаків в селі поблизу Києва. Ще в дитячі роки він виявив свій мистецький талант. Його власник, багатий поміщик, був зацікавлений мати такого обдарованого кріпака, і підлітком Шевченка було відправлено до Петербургу в науку до художника.

Там його талант розвинувся, і він став відомим мистцем. Один із його вчителів потім викупив його на волю: відомий художник Карл Брюлов розіграв у лотерею одну із картин і таким чином заплатив його власникові ціну за Шевченкову свободу. Йому тоді було 24 роки.

Хоча малярський дар Шевченка знайшов велике признання, він був значно перевищений його поетичним обдаруванням. Його палкі поеми, направлені проти поневолення України Російською Імперією призвели до його арешту і заслання на 10 років у дікі азіяцькі степи; йому було заборонено писати й малювати.

Після звільнення Шевченко продовжив свою творчість і боротьбу. Він повернувся на Україну, де його родина все ще була в кріпацтві, викупив їх на волю, і далі палко виступав проти жорстокої тиранії. Його було знову заарештовано і заслано до Петербургу, де він помер 10 березня 1861 р.

Виступаючи біля пам'ятника Шевченкові Прем'єр-Міністер сказав до українців: «В своїх поемах Шевченко заторкнув справи, важливі не лише для України, але й для всього людства. Описуючи красу українських степів, він славить красу нашої планети. Змальовуючи тяжкі зусилля і працю українських селян, він говорить за всіх робочих людей».

Канадська Сцена
(ч. 1304, 16.02.1990)

С. МЕЛЬНИЧУК

ПІД МІСТЕЧКОМ БЕРЕСТЕЧКОМ

«Ой, чого ти почорніло, зеленеє поле? — Почорніло я од крові за вольную волю. Круг містечка Берестечка на чотири милі мене славні запорожці своїм трупом вкрили...».

Так писав великий Тарас про битву козаків під проводом Богдана Хмельницького з королівськими військами шляхетської Польщі. Ця одна з найбільших битв в історії українського народу, розпочалася 18 червня 1651 року під Берестечком — біля нинішніх ровенських сіл Пляшів, Острів, Коритне, Митниця.

Спливли віки, та живе слава про подвиг козаків-запорожців, український народ ніколи не забуває цього священного місця. 18 червня 1910 року тут закладено храм-пам'ятник, ще через піввіку відкрито державний музей-заповідник «Козацькі могили».

Ровенське Товариство Української Мови ім. Т. Г. Шевченка і обласна організація Товариства охорони пам'яток історії та культури недавно провели тут «День пам'яти козаків, які віддали своє життя за визволення України».

ЗРОБІТЬ ПРИЄМНІСТЬ і користь

**Вашим дітям — пошліть їх літом
на один із таборів ОДУМ-у!**

НОВА УПРАВА ОДУМ-у ЧІКАГО

Третього лютого 1990 року філія ОДУМ-у Чікаго відбула свої річні загальні збори, на яких після звітів управи відбулися перевибори. За звітний період філія ОДУМ-у влаштувала сама або в співпраці з ТОП-ом, корпорацією для утримання дому ОДУМ-у чи осередком ОУРДП відзначення річниці Івана Багряного в домі ОДУМ-у та в парафії св. Володимира, виступ бандуриста з Австралії Віктора Мішалова, доповідь д-р Степана Самбірського на тему «Значення українських „лаббі“ у Вашингтоні», Валентина Мороза та мистецький виступ-концерт Ростислава Василенка з Оттави на потреби Української Гелсінкської Спілки. Більшість ім-през відбулися у великій залі дому ОДУМ-у. Один раз філія була також господарем Дня Солідарності, який влаштовують щороку, по черзі різні молодечі організації. Старанням філії відбувся успішний концерт ансамблю «Не журись!» зі Львова, на якім було 800 осіб. У звітний час, на місячних 15-ти хвилинних передачах ОДУМ-у, які розпочали цього року свій 30-ий рік, дикторами радіосигналу були: Олександра Косогор, Марко й Анатолій Коновал, Оля Верхогляд, Андрій Скиба, Леонід Бузина, Христя і Гая Косогор, Ліда і Петро Шкребець, Наталя Коновал, Орися Завертайло, Павло Пошиваник, Олеся Коновал, Дарка Попович та Катя Луценко.

Минулого року при фінансовій допомозі ТОП-у

та корпорації «Свобода» наново покрито дах дому ОДУМ-у, сусідами якого з одного боку є Пласт, а з другого парафія української католицької церкви святого Миколая, що купила велику площу для паркування.

В Чікаго є дві фінансові установи: каса «Самопоміч» та банк «Певність». Одна з них, а саме «Самопоміч», кожного року віділяє певні суми для виховної праці молодечих організацій. В минулому році ОДУМ, Пласт і СУМ отримали по 5 тисяч доларів. В «Самопомочі» впродовж багатьох років в дирекції є чи були члени ОДУМ-у. Тепер в дирекції з одумівців є Віктор Войтихів — секретар дирекції та Олексій Пошиваник — одним з заступників президента Романа Мицика.

Після дискусії над звітами та після обговорення праці філії, яка цього року відзначатиме своє 40-річчя, вибрано нову управу в такім складі: Володимир Косогор — голова, Орися Завертайло — заступник, Василь Коновал — скарбник, Ліда Шкребець — секретар, Олександра Косогор та Катя Луппо — референти юнацтва, Олексій Коновал — референт преси та відповідальний за передачі ОДУМ-у, Андрій Скиба — референт спорту, Наталя Коновал — організаційний референт. До контрольної комісії вибрано Олексія Пошиванника (голова) та Володимира Коновала і Миколу Сідельника.

Око

З ЖИТТЯ ОДУМ-у В МІННЕАПОЛІСІ

АКЦІЯ ПРОДАЖІ ВЕЛИКОДНІХ ПИСАНОК відбудеться у всіх дев'ятьох склепах Баєрлі в днях 12-13-14 квітня (четвер, п'ятниця, субота). Головний нагляд над цією акцією є в руках Олександра Полеца. Відповідальною за розподіл праці та призначення до окремих склепів — Даєн Пасічник. Відповідальним за постачання товарів — Анатолій Щетина.

Просимо всіх одумівців та топівців допомогти знову в цьому році. Зголошуватися до Даєн Пасічник. Також просимо приготовляти писанки, які ОДУМ може закупити від Вас. У цій справі звертайтеся до О. Полеца.

**

22 квітня ц.р. заходами стейтового уряду відбудеться в Міннесоті відзначення «Дня Землі», Earth Day. Відбудеться численний народний похід в Сейнт Полі від Католицької Кatedри до Стейт Капітолю. Українська громада разом з балтійськими грома-

дами бере участь з метою ще раз звернути увагу американців на трагедію в Чорнобилі. Наше гасло: «Чорнобиль не мусить повторитись!» Отже, пам'ятайте цей день, бо він якраз припадає на 4-річчя злочину в Чорнобилі. Прийміть широку участь. Початок процесії з плякатами і прaporами — 3-я год. пополудні в неділю 22 квітня! Про подrobiці буде ще подано в оголошеннях по церквах.

**

Як вже всім відомо, в Міннесоті створилося Товариство Сприяння Народному Рухові на Україні. Відбулися установчі збори 18 березня, на яких було вибрано управу в такому складі: А. Лисий — голова, В. Анастас — заступник, В. Станиславів — секретар, О. Полець — фін. референт, М. Каркоць — організ. референт, О. Антохій — реф. імпрез, Б. Степчук і В. Коваленко — реф. преси та інформації. Створено комісії: фінансову, організаційну, імпрезову, контрольну.

Товариство Сприяння Народному Рухові має завдання допомагати матеріально і професійно Рухові на

Україні. Для цього потрібна кожна свідома українська людина. Це є найбільш діловий і безпосередній шлях допомоги Україні. Тому — КОЖЕН ЧЛЕН ОДУМ-у і ТОП-у ПОВИНЕН СТАТИ ЧЛЕНОМ ТОВАРИСТВА ДОПОМОГИ НАРОДНОМУ РУХОВІ НА УКРАЇНІ. Членські — 5.00 річно плюс ВАША ДОБРОВІЛЬНА ПОЖЕРТВА. Звертатися до А. Лисого або до будь-якого члена управи чи члена товариства.

**

ДАРЯ ЛИСА повернулася з двотижневої поїздки в ділових справах на Україну. Вона мала нагоду нав'язати контакти з мистецькими та комерційними групами в Львові і Києві. Також мала нагоду побувати в хаті свого народження в Чернівцях та зустріти багатьох своїх родичів.

**

ОЛЯ ЯРР виїжджає на двотижневе перебування в Еспанії. Вона їде туди з групою учнів своєї школи, щоб ознайомитися з життям та навчанням у школах тієї країни. Бажаємо щасливого подорожування.

Інформатор ОДУМ-у Міннесоти

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

БЛ. П. ВАСИЛЬ ДАВИДЕНКО (ЛОНДОН, ОНТ.)

11-го грудня 1989 р., після затяжної хвороби, упокоївся Василь Давиденко в лікарні св. Йосипа в Лондоні.

Василь народився 20 листопада 1927 р. в селі Солодка Балка на Запоріжжі. В час 2-ої світової війни, молодим хлопцем, попав з родиною до Німеччини на працю.

Після закінчення війни він приїхав до Канади, в провінцію Квебек, по контракту на працю в кopalині. Після відбууття контракту, переїжджає до родини до м. Лондону, де й проживав до останніх днів свого життя.

Покійний залишив у смутку матір, сестру Олю з мужем Яковом Соцном та племінників з родинами.

Тіло покійного поховано на цвинтарі Маунт Плезант, на українській секції.

В 40-ий день упокоєння, родина замовила панаходу, яку відслужив прот. Віталій Метулинський. На панаході, разом з родиною, молилися за душу спочилого його приятелі і знайомі. По панаході відбувся поминальний обід в ресторані «Сім карликів».

Спи спокійно, дорогий приятелю, нехай канадська земля буде тобі легкою. А родина і приятелі збережуть пам'ять про тебе назавжди.

Було проведено збіру, яку, на бажання родини, розділила порівно на прес-фонд «Вісника» і на журнал «Молода Україна».

Пересилаю чека на \$64.00.

В. Калюжна

У ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ МИХАЙЛА СТРОЧУКА (ТОРОНТО, ОНТ.)

В неділю 17 грудня 1989 р. родина і громада церкви Пресвятої Тройці в Лондоні, Онт. відзначили першу річницю смерти Михайла Педенка. Після Служби Божої прот. Віталій Метулинський відправив панаходу за душу спочилого Михайла. Під час панаходи співав церковний хор, членом і дяком якого багато років був Михайло. Поминальний обід приготували дружина покійного Тетяна і дочка Віра Яремченко з допомогою жінок Союзу Українок Канади ім. кн. Ольги. Були присутні майже всі

члени лондонської православної громади. Слово сказав прот. В. Метулинський, як також голова громади, голова жіночого т-ва, голова хору і оселі «Україна» із спогадами про покійного.

Син, Віктор Педенко, подякував всім за присутність і за теплі слова-спогади про його батька, мужа, дідуся і прадідуся.

Нехай Господь Бог оселить душу спочилого Михайла в Царстві Небеснім, а пам'ять про нього буде завжди між нами.

Вічна їому пам'ять!

Родина

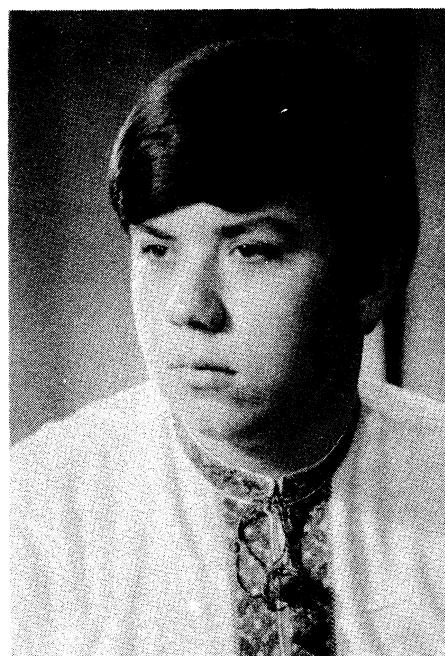

У ДРУГУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ МИХАЙЛА СТРОЧУКА (ТОРОНТО, ОНТ.)

На нев'янучий вінок дорогоого сина, св. п. Михайла, який упокоївся на 34-ому році (25.03.1988 р.) пересилаю на прес-фонд ОДУМ-івського журнала «Молода Україна» 50 дол.

Вічна їму пам'ять!

Василина Строчук

Бл. п. Михайло Строчук

**Бл.п.
ІГОР КОРЖ
(ТОРОНТО, ОНТ.)**

В середу 31-го січня 1990 р. в Квінсвей Дженерал госпіталі в Торонто упокоївся Ігор Степанович Корж на 76 році життя.

Ігор народився 3-го квітня 1914 р. в заможній селянській родині на Чернігівщині, близько міста Батурина.

Дитячі і юні роки Ігоря з двома братами його проходили на селі під пильним доглядом батьків. Чудова природа приносить відраду в господарстві, навчання в школі та дотримування релігійних традицій глибоко збереглися в його пам'яті, і він завжди любив про це оповідати.

Недовго жила вкупі сім'я. Восени 1929 р. Ігоря з батьками й братами розкинули й вивезли на північ, в лагеря смерти. Там і розпалася родина. Довелось 15-річному юнакові блукати в мандрах 12 років, зазнаючи всяких поневірянь та терпіння від різних обставин та лихих людей, поки повернувся до рідного села. На початку 1942 р. одружився. В 1943 р. народився син Віктор. Та недовго судилося Ігореві бути вкупі з родиною. Восени 1943 р. вимушений був виїхати на працю в Німеччину.

В 1947 р. приїхав до Канади, в околицю Тименс, а після однорічної праці в кopalині по контракту переїхав до Торонто. Працював у фабриці виробу шоколаду «Нелсен» 30 років аж до відходу на пенсію.

Ігор був глибоковірючим християнином, членом УПЦКП, дотримувався її обрядості, любив Україну й український народ, а особливо дітей. Передплачував українську пресу і давав на добродійні потреби. Протягом багатьох років Ігор мешкав в родині — Михайла Мирона та Євфросинії Бридун. Вони й заопікувалися похороном. Два дні радіовисильня «Пісня України» оголосила про смерть Ігоря. 1-го і 2-го лютого в похороннім заведенні Кардинала відслужили панаходу митр. прот. П. Бублик і прот. Б. Сенцьо. 3-го лютого в катедрі св. Володимира заупокійну Службу Божу відправив прот. Б. Сенцьо. В час похоронних відправ отці духовні виголошували високозмістовні проповіді та згадували про життя бл.п. Ігоря. Тіло покійного поховано на українському православному цвинтарі в Оквіл, Онт.

(Закінчення на 3-їй стор. обкладинки)

ЛИСТИ ДО РЕДАКЦІЇ

5 лютого 1990 р.

Шановні Друзі!

Щиро вдячний Вам за теплоту і щирість, якою Ви так щедро оточили моє перебування на такій прекрасній, вільній, але все ж таки чужій мені землі.

Я безмежно радий, що знайшов в цьому іншому світі своїх земляків, вірних друзів з широкими душами і полум'яними серцями.

Щиро вітаю Вас із наступаючими святами Нового Року і Різдва Христового! Бажаю Вам усім у цьому році справжньої, чистої радості, міцного здоров'я, сил і наполегливої в досягненні поставленої мети. Хай здійсняться і реалізуються всі Ваші мрії і задуми!

Низько кланяюсь,
Ваш **Олесь Тимошенко**,
Вашингтон, США.

Шановні «Молодоукраїнці»!

Вітаю вас усіх з Новим Роком і Різдвом Христовим!

Зичу всім здоров'я і смачної куті!

Дозвольте мені на сторінках «Молодої України» подякувати поетесі Ганні Черінь за аналізу творчості Корнійчука. Це, здається, єдина поважна стаття про нього.

Тут авторка, спасибі їй, підкresлила також позитивні нотки у творах Корнійчука. За це, справді, спасибі їй. Коли я колись читав його, то мені також впадали в око ті місця, де в нього пробиваються все таки патріотичні почуття, але я, скажу правду, не відважувався про це говорити, бо загальна опінія була негативна?! А ось прочитавши статтю шановної Ганни Черінь я підбадьорився!

Щиро Ваш,
Дмитро Грушецький,
Чікаго, США.

Вельмишановна пані Корець!

Висилаю чека на 100 доларів — це на коляду журнала від ОДУМ-у та Товариства Одумівських Приятелів Чікаго.

З пошаною до Вас,
Олексій Коновал,
Чікаго, США.

БАТЬКИ!

МАТЕРІ!

Чи Ви вписали своїх дітей до ОДУМ-у?

Вельмишановний пане редакторе!

Пересилаю Вам чек на суму \$1,000.00.

Гроші в сумі \$2,500.00 були зібрані філією ОДУМ в Ошаві під час коляди, і члени філії розділили гроші так:

— на прес-фонд журналу «Молода Україна	\$1,000.00
— на фонд РУХ-у	\$1,000.00
— на фонд оборони І. Дем'янюка	\$500.00

З щирим ОДУМ-івським привітом,

Ігор Лисик,

(заст. голови філії ОДУМ-у в Ошаві)

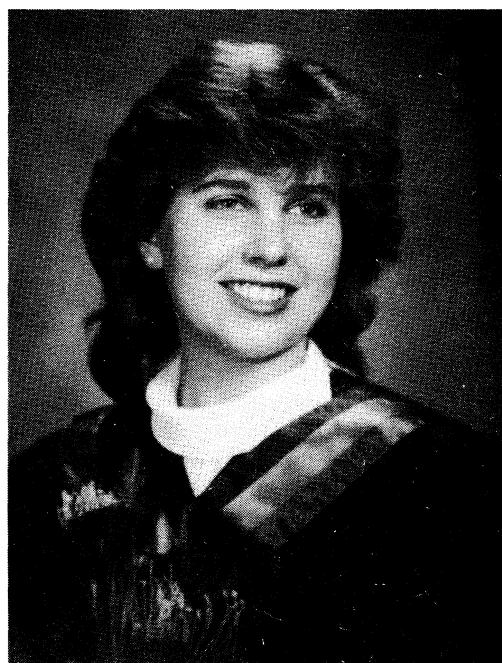
Український Музичний Фестиваль

Український Музичний Інститут

Асоціація Діячів Української Культури

В серії КОНЦЕРТІВ молодих музик виступить у фортепіановому речиталі

ОКСАНА РОДАК

випускник Торонтського Університету

В програмі — Бах, Гайдн, Шопен, Дебюсси,

Лятошинський, Косенко

Понеділок, 30 квітня 1990 Година 7:15 ввечорі

Український Культурний Центр

83-85 Крісті в Торонті

КОЛЯДА 1990 В ОШАВІ

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД «МОЛОДОЇ УКРАЇНИ» ЖЕРТВУВАЛИ:

д-р Ю. Лисик	\$150.00
I. Лисик	\$ 75.00
П. Лисик	\$ 50.00
д-р Т. Лисик	\$100.00
Ю. Лисик	\$150.00
О. Лисик	\$ 50.00
С. Кісіль	\$ 50.00
пан Політика	\$ 15.00
пан Бабій	\$ 10.00
I. Манько	\$ 20.00
В. Верес	\$ 30.00
М. Клиндух	\$ 20.00
М. Клиндух	\$ 20.00
В. Клиндух	\$100.00
П. Каличинська	\$ 10.00
А. Каличинський	\$ 10.00
Г. Неліпа	\$100.00
М. Носовенко	\$ 40.00
I. Деркач	\$ 20.00
пані Капустін	\$ 20.00
пані Носовенко	\$ 20.00
пан Добрин	\$ 50.00
пан Бартків	\$ 10.00
П. Дрозд	\$ 15.00
M. Кінг	\$ 25.00

В. Міносора	\$ 15.00	пан Самохін	\$ 10.00
пані Плішка	\$ 15.00	пан Власенко	\$ 20.00
пані Яблонська	\$ 10.00	Р. Чолонюк	\$ 30.00
пан Карпа	\$ 15.00	пан Якимчук	\$ 20.00
B. Васік	\$ 50.00	отець Набережний	\$ 25.00
A. Онищук	\$ 15.00	Б. Скубліковський	\$ 20.00
пан Савчук	\$ 20.00	М. Стар	\$ 20.00
М. Шолдра	\$ 20.00	пан Середа	\$ 20.00
C. Щоровський	\$ 20.00	Р. Малаховський	\$ 30.00
пані Щоровська	\$ 10.00	otecь Левицький	\$ 20.00
пані Войтович	\$ 15.00	Р. Карпенко	\$ 15.00
пані Антонович	\$ 15.00	I. Куній	\$ 25.00
пан Шелагон	\$ 20.00	пані Михайлівська	\$ 5.00
пан Лагода	\$ 30.00	пані Сіренко	\$ 20.00
П. Сеник	\$ 20.00	пані Трофомович	\$ 20.00
Ю. Омелянчук	\$ 10.00	пані Курій	\$ 20.00
М. Сірко	\$ 20.00	пан Стасенко	\$ 25.00
П. Сірко	\$ 15.00	A. Сосна	\$ 30.00
Л. Тищенко	\$ 20.00	М. Добко	\$ 10.00
Н. Сеник	\$ 20.00	пан Шуліга	\$ 10.00
М. Тищенко	\$ 20.00	пан Стець	\$ 20.00
М. Сірко	\$ 20.00	пан Гонта	\$ 10.00
М. Сеник	\$ 20.00	пані Рудкин	\$ 15.00
М. Носовенко	\$ 20.00	В. Куць	\$ 20.00
пані Міщенко	\$ 20.00	д-р А. Мацько	\$ 25.00
пані Петровська	\$ 20.00	I. Стезик	\$ 10.00
пані Сімаговська	\$ 20.00	докладено з філійної каси	\$250.00
A. Горобець	\$ 20.00	повна сума	\$2,500.00
I. Рук	\$ 10.00	Жертводавцям і прихильникам	
пані Янчевська	\$ 20.00	«Молодої України» щира подяка.	
пані Дробот	\$ 20.00		
пані Біл	\$ 10.00		

(Закінчення зі стор. 31)

Поминальний обід, який приготували родина Мірон і Євфросинія Еридун відбувся в домі М. Мірон. Молитву сказав прот. Б. Сенцьо. Поділилися своїми спогадами із життя бл. п. Ігоря: В. Ліщина, I. Данилюк, О. Коваль, Л. Бабенка та інші. На заклик О. Коваля та Л. Бабенка присутні склали на прес-фонд \$200.00, з того \$100.00 на «Вісник» — орган УПЦ в Канаді, які переслав A. Ліщина, і \$100.00 на журнал «Молода Україна». Збірку провів M. Носовенко.

Від імені учасників подяку висловив родині M. Мірон і Є. Еридун за улаштування поминального обіду і дбайливу обслугу присутніх A. Ліщина.

Від родини Віктор Мірон висловив великий жаль з приводу смерті Ігоря та подякував всім, що протягом всіх служебних відправ — у похоронному заведенні, в катедрі, на цвинтарі й поминальному обіді, знайшли час бути присутніми і спільно помолитися за душу спочилого.

Поминальний обід закінчено молитвою, що сказав прот. Б. Сенцьо, а всі проспівали «Вічна пам'ять».

Залишився в смутку син Віктор з родиною в Україні, якому батько висилав багато коштовних пакунків, але побачитись з яким не пощастило.

Нехай Господь Бог оселить душу спочилого в Царстві Небеснім, де праведні спочивають. Вічна йому пам'ять!

A. Ліщина

Збірка на нев'янучий вінок світлої пам'яті Івана Федоренка (Лондон, Онтаріо) 21-го лютого 1990 року. Зібрано разом \$494.00 З того приділено \$247.00 на пресовий фонд журнала «Молода Україна».

(передала Галина Педенко)

Редакція й адміністрація журнала «Молода Україна» висловлює співчуття родинам

св.п.

Василя Давиденка,
Михайла Педенка,
Михайла Строчука,
Ігоря Коржа
та Івана Федоренка.
Вічна їм пам'ять!

Кобзар Остап Вересай
з дружиною.

(Фотографія з 1880-их років)
На Україну спосіб фотографування принесли в 1840-их рр. чужинецькі фотографи, учасники щорічних міжнародних київських ярмарків — «Контрактів», які часто залишалися на Україні... У 1860-90-их рр. відкрилися фотостудії професіоналів в Одесі, Харкові, Полтаві та інших більших містах...

Енциклопедія Українознавства,
част. 9-а,
проф. д-р В. Кубійович.

M O L O D A U K R A I N A

If not delivered please return to:

Box 40, Postal Station "M"
TORONTO, ONT., CANADA
M6S 4T2

*Кредитова Спілка «Союз» вважає,
що наша майбутність — це наші діти!!!*

І саме тому ми збудували майданчик для розваги наших дітей на оселі «Кіїв» при центрі культури імені св. Володимира в Оквілі. Але коли йдеться про ваш фінансовий стан — то Кредитова Спілка «Союз» не думає, що це теж є дитяча гра. Тепер Кредитова Спілка «Союз» має свої відділи також в Ошаві, і в Міссиссага, при 26 Еглінтон Авеню Вест.

Запрошуємо відвідати будь-який наш відділ і стати членом родини Кредитової Спілки «Союз»!!!

Члени Кредитової Спілки «Союз» вірять у велике майбутнє української громади!!!

Наши адреси:

2299 Bloor Street West, Toronto
2267 Bloor Street West, Toronto
406 Bathurst Street, Toronto
31 Bloor Street East, Oshawa
26 Eglinton Avenue West, Mississauga

**Шіна 2.00 дол.
А і Канаді**

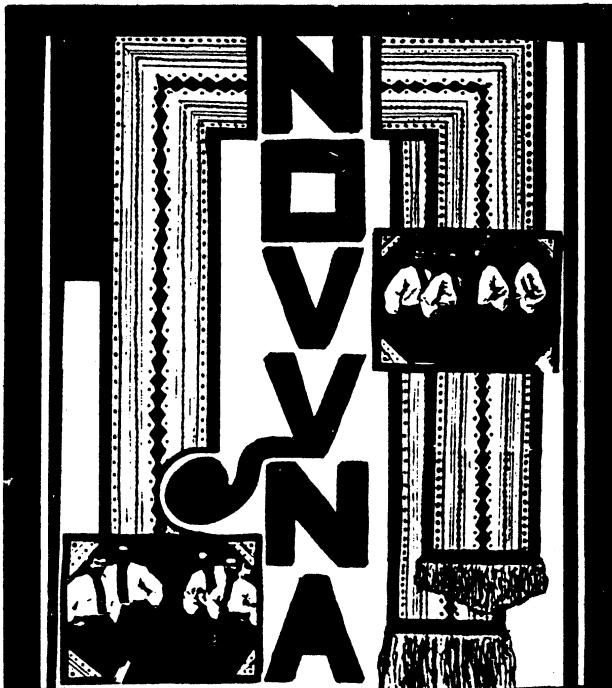
R. CHOLKAN & CO. Ltd.

5302 Dundas St. W.
Toronto, Ont

INSURANCE FOR FIRE, AUTO, LIFE
УСЯКОГО РОДУ АСЕКУРАЦІЇ ВІД ВОГНЮ,
НА АВТА, ВІД КРАДІЖКИ, НА ХАТУ.

Телефонуйте до
ЯРОСЛАВА КОВАЛЯ

Тел: 239-7733

NOVYNA'S "THE UKRAINIAN ALBUM" WILL
SOON BE AVAILABLE TO YOU ON TAPE,
ORCHESTRAS "NOVYNA" AND "NOVUY RAI"
ARE NOW AVAILABLE TO YOU LIVE!!

FOR THE FINEST IN UKRAINIAN AND
CONTEMPORARY MUSIC PLEASE CONTACT:

- BANQUETS
- WEDDINGS
- DANCES
- NOVYNA INC. 58 4th AVE. S.
ROXBORO, QUE.
CANADA H8Y 2M4
ROMAN WUSATY (514) 683-9540